

רצ עלי צורים

ירחון מבית ראש צורים

33

שבת פרשת וארא, כ"ז טבת תשע"ט 4.1.2019

שלום קהילה יקרה.

חודש שבט הוא החודש שבו

מקבלים תלמידי ביה"ס תעודות מחצית ושבו תלמידי כיתה ח מתחילים לבדוק את המשך דרכם בשנה הבאה. לפיכך בחרנו להקדיש את גיליון שבט לנושא החינוך. ב"נקודה למחשבה" מדבר הרב ורדי על חינוך לאמונה, על ההפרדה בין אהבת ההורים לבין בחירות הצעירים ועל הצורך בדוגמה

אישית. במדור "הזרקור"

מספרת לנו איילת שטרן

על דרכו המיוחדת של

בית הספר "ראשית",

וברק שבות משתף אותנו

במדורו "משחק, ילדים"

בדרכו הייחודית ללימוד

היסטוריה דרך הצגות

ופרויקטים מיוחדים.

במדור "בקול שני" מביעות

טל נוימן ורמה אהרונ

את דעתן אודות חינוך

פנימייתי. אסנת ניר דנה

בסוגיית החינוך הציבורי

והחינוך הפרטי במדורה

"בין השורות", וועדת

חינוך סוקרת עבורנו את

תוכניותיה ופועלה בשטח.

במדור "במת הנוער"

מעלה צור כהן את

ההתלבטויות המלוות

אותו בתור פעיל בסירת

רו, ויפעת מור נעתרת

לבקשותינו ומשתפת

אותנו ברעיונותיה במדור

"החזון לראש צורים".

ילד / אורית גידלי

אתה יוצא לסלון אחרי שעת ההשכבה,

נושא כדרכון את השאלה הפשוטה

שמתחילה תמיד במה זאת אומרת ומסתיימת

בככה זה לא תשובה.

אני לא יודעת לענות לך כמעט על כלום, ילד,

לא מה מסדר את הטבלה המחזורית

ולא מה מאחורי החלל ואם יש בכלל,

אבל מולך אני מרגישה

שכבר אין לי עוד כל כך הרבה ללמוד

ואפילו יתכן שהגעתי.

וכשאתה גורר את רגליך חזרה למטה,

גמד למבט, ענק לזו שמביטה,

אני יודעת ששנים אני יכולה לשחק עכשו

כלי להגיד בבקשה,

שנים אני יכולה רק להקשיב לך מעבר לדלת,

קורא ואז נרדם.

יש משהו אחרי החלל, ילד, רק שתדע,

ואני נגשת בשבילו לאור שמעל ראשך,

מככה, מדליקה, ושוב מככה,

קורצת לכוכבים מתוך הבית.

במדור "בית אבי" דוד ניר מספר לנו על דמותו המיוחדת של סבו, ברוך ניר ז"ל, שאותו היכרנו כאן כמלווה לראש צורים. במדור נוסטלגיה נזכר דוד נעמן בהומור בחווייתו מהאספה הראשונה שבה זכה להשתתף כשמשפחתם רק הגיעה לקיבוץ (נחשו מה היה נושא האספה...).

נעם שפירא ממשיך במסע המרתק בפרק ב של "שפירא והאתונות", ובמדור "הקיבוצניק" דוד קרנץ מאיר אנקדוטות חורפיות מחיי

הקיבוץ של פעם. ב"חוק

הדתיים השלובים" אנו

פוגשים את משפחת

ברגלס, ובמדור "לכל

סיר יש מכסה" נטעם

מתכון מיוחד של שלהבת

ועמיצור איתם המתאים

לט"ו בשבט - הפבלובה.

כל זאת ועוד במדורינו

הקבועים.

כתמיד, נשמח לשמוע

הארות, הערות ורעיונות

בכתובת המייל:

yarchon@r-tzurim.co.il

קריאה נעימה.

צוות העלון:

הרב מרדכי ורדי, טל נוימן,

דוד קרנץ, מיכל הרשקופ,

יהודה גייסון, ברק שבות,

ליטל רון, רינת לוי, יעקב

דרורי-דנבאום (עריכת

לשון), כנה שכטר (עימוד

וגרפיקה), אסנת ניר ונעמה

דיטור.

של הורים ומורים, שזה המפתח, ואין הכוונה רק לדוגמה אישית בקיום המצוות אלא בעיקר הדוגמה האישית של עולם האמונה והמחויבות הפנימית של ההורים, שזה מה שהילד באמת קולט בעוצמה הכי חזקה. ואחרי זה ישנו עניין הגיוון וההשקיה. ההשקיה - להזין את הילדים בערכים ובתורה ותפילה, והגיוון - לדעת להציב גבולות. כידוע בלי גבולות הכול מתפזר. מערכת האיזונים בין "חנוך לנער על פי דרכו" - מתן החירות להתפתח, לבין עבודת הגיוון - הצבת הגבולות, היא הקובעת את איכות עבודת החינוך. האיזון צריך להיות מדויק ונכון להעמיק בו, ולהשקיע בזה מחשבה עוד בטרם מגיעה נקודת מבחן, כדי שהתגובה החינוכית תהיה מושכלת. ועל זה ראוי להתפלל שתהיה לנו הארה להבין לנפש ילדינו ולהצמיחם לפי טבעם.

קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה

- מזל טוב לשחר שכטר ולבחיר ליבה שלומי כהן עם נישואיהם, להורים כנה ואורי שכטר ולסבתא ולסבא שרה ועקיבא יעיר ולכל המשפחה הרחבה.

מזל טוב עם התרחבות המשפחה

- מזל טוב לאסנת ודוד ניר עם הולדת הבן תומר מרדכי.
- מזל טוב לאיתמר ואפרת ריין עם הולדת הבת עלמא אסתר סטלה.

גיליון שבט מוקדש לענייני חינוך. ניתן לתמוך בבחירה הזו באמצעות ההשוואה הידועה בין חינוך לבין עבודת הנטיעה והטיפול בעץ. החינוך איננו עבודת מהנדס בנייה, המחנך אינו אמור להנדס את הצעיר בין אם זה הבן או התלמיד. המחנך עומד מול תעלומה אינסופית שהיא נפש הילד, שאין לדעת לאן הוא שולח את ענפיו ומה קצב הגידול שלו, ובוודאי שאין לדעת מה צורה וטעם יהיו לפירותיו. ובעניין הזה צריכה להיות שימת לב גדולה לחינוך הדתי ליראת שמיים וקיום מצוות. הנער או הנערה צריכים למצוא כל אחד את הנתיב שלו אל האמונה וקיום המצוות, ובעיקר את מערכת היחסים שהוא מקיים עם אלוהיו. אם נדע שאין כאן תכניות ברורות יהיה לנו נכון יותר. מעבר לזה אין לערבב את סגנון האמונה של הבן או הבת עם אהבת ההורים. חייבת להיות הפרדה מוחלטת. אהבת ההורים והמורים אל הנער או הנערה חייבת להיות בלתי מותנית בשאלת הסגנון הדתי שלהם. אני אומר סגנון דתי כי הצעירים נוטים לעשות סיכובים של בחינת הגבולות והאפשרויות, והם חוצים החוצה ופנימה את קווי ההלכה, ונוטים לזוג ולגשש אחרי המקום שבו הבחירה להיות דתי תהיה בחירה אישית ולא תוצאה של שטיפת מוח חברתית. המקום שבו מתייצבים יחסי המתבגרים אל הדת, האמונה והפרקטיקה של קיום מצוות הוא עניין חמקמק לפעמים. ולשמחתי אצלנו הדתיים הלאומיים אין מכבש לחצים שמונע חופש בחירה מהצעירים, בצורת סנקציה של סילוקם מהמשפחה ומהקהילה. אחרי ההפרדה בין אהבת ההורים לבין הבחירות של הצעירים בנושא קיום מצוות - מגיע שלב הדיון של הטיפול וחיזוק הבסיס של אמונה ויראת שמיים. הבסיס של העניין הוא הדוגמה האישית

מה משותף לאנשים הבאים?

הידעת?

שמעון וייס, גדעון שינדלר, יהודה ג'ייסון, אורנה עוזרי, גילה סאק, יאיר מילוא וחגי אהרוני?

ישראל לא סגורה על עצמה - אלא פתוחה
לכל העולם, ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא
ל"א"ש - אלא לא

הנהלה הנבחרת

בשעה טובה נבחרו חברי ההנהלה המורחבת החדשה, לפי הפורמט שנקבע באספת החברים, המאחד את הנהלת האגודה ומזכירות הקיבוץ.

חברי ההנהלה הנבחרים הם:

יהודה ג'יסון - יו"ר
צחי כהן
שמעון וייס
יובל ויסמן
רותי נעמן
הראל שרעבי
ירון גולן
אברהם ברנשטיין
אביב רון
גדעון שינדלר
אורי שכטר (נציג היישוב במועצה)

גם ועדת קבלה התחדשה:

נעמה רבס
דרור שוסהיים
יפעת מור
רוויה לוי
מוריה יסלזון
סילבי לוי

זה הזמן להודות לחברי הנהלת האגודה היוצאים ולחברי מזכירות הקיבוץ היוצאים על מסירותם ופועלם למען הציבור בשנתיים האחרונות:

חברי הנהלת האגודה היוצאים:

דני סוסנוביץ, אוהד שווימר, אלן גרין, יואל גוטליב, אביכית אהרונוף, חיים רואש וג'סי גאדן.

חברי המזכירות היוצאים:

מורדי שבט, מנחם שנדור, בצלאל ספרא, אסף יעקובי, יהודה פרלמוטר ושי קרמר.

נציין באופן מיוחד את מורדי שבט ששימש שנים רבות יו"ר המזכירות ומעביר כעת את השרביט, ואת דני סוסנוביץ ששימש כיו"ר הנהלת האגודה בשנתיים האחרונות.

תודה גם לאלקנה, מזכירנו הנאמן שממשיך לעבוד עם ההנהלה החדשה.

תודה גם למתנדבים שנבחרו להנהלה המורחבת החדשה ולחברי ועדת הקבלה. הצלחתכם היא הצלחתנו.

העוסקים בצורכי ציבור באמונה הקב"ה ישלם שכרם.

צחי ששון הי"ד

י"ט בשבט תשס"א

תושב ראש צורים, מ"פ במילואים, חשמלאי במקצועו.

איש ישר, צנוע, מנהיג וחבר. צחוק לצד רצינות, אחריות והתמדה היו חלק מתכונותיו. איש תורה ועבודה, דגל ביישוב עם ישראל בארץ ישראל על פי תורת ישראל. חברות ועזרה לזולת היו נר לרגליו. נרצח בכביש המנהרות בדרכו לביתו במהלך האנטיפאדה השנייה, בטרם מלאו לו 35.

השאיר אחריו את רעייתו אוסי, ובניו תמיר (אז בן 7) ואיתן (אז בן 4).

צחי הונצח בדרכים רבות, בין היתר בהקמת מצפה צחי בראש צורים בתום השלושים להירצחו, ובפינה החמה לחיילי צה"ל בצומת הגוש שהקימו אוסי ורותי גיליס לזכר צחי ולזכר ד"ר שמואל גיליס.

דודיו של סבא, עלו לארץ כבר בשנות ה-20 והשתתפו בהקמת יישובים ובייסוד האוניברסיטה העברית. אימו של סבא ביקרה בארץ ותכננה להצטרף לאחיה, אך לבסוף המשפחה נשארה לתמוך בהורים המבוגרים. עם עליית הנאצים לשלטון, וביתר שאת ב-1935 כאשר נאסר על רופאים יהודים לעסוק ברפואה, נשארה המשפחה ללא מקורות פרנסה. סרטיפיקטים לעלייה לארץ ניתנו לבעלי הון בלבד.

בליל הבדולח בנובמבר 1938 נאסר סבא רפאל (אביו של סבא) ונשלח למספר שבועות במחנה הריכוז דכאו. כשהשתחרר, דאגו הקרובים בארץ להעברה פיקטיבית של 1,000 לירות שטרלינג שאפשרו למשפחה להיחלץ ברגע האחרון ולהגיע בחוסר כול בראשית חורף 1939.

בארץ סבלה המשפחה ממחסור קשה. שלטונות המנדט לא התירו לנתיני ארץ אויב, למרות שהיו יהודים, לעסוק ברפואה ובבית היה רעב של ממש. בזמנים הקשים נשלחו הילדים (ברוך

ועליזה) לדודים בירושלים ובפרדס חנה.

סבא הגיע לארץ בגיל 13, למד בבית ספר ביל"ו בתל אביב ועבר בהמשך לישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה שהוקמה באותן שנים בידי הרב נריה. הרב היה צעיר ולא רחוק מאוד מגילם של תלמידיו. מסיבות מעשיות וערכיות, עבדו התלמידים במשקי הכפר במקביל ללימודים, דבר שאפשר קיום ללא עזרת ההורים. בתום לימודיו שבהם נקשר כנראה לחלום עבודת האדמה הצטרף סבא לאחד מגרעיני בני עקיבא הראשונים שעברו הכשרה בטירת צבי כהכנה להקמת קיבוץ דתי נוסף. מטירת צבי עבר הגרעין לפרברי הרצליה ומשם לקבוצת עלומים - לימים סער, שהוקמה

סבא ברוך פותח ניר בנגב

סבתא שפרה וסבא ברוך קצת לפני שהפכו לסבתא וסבא

לספר על סבא ברוך ניר זה לא דבר פשוט. ותיקי ראש צורים זכו להכיר אותו כשבא בסוף שנות ה-90 מסער ללוות, לייעץ ולעודד. יהודי בן 70 בערך, רציני, אירוני, ישיר ודייקן אשר אינו סובל 'סופרלטיבים', הגזמות ושבחים מיותרים. הוא היה מזהיר בחיך שלא נעז להספיד אותו כשתגיע השעה. גם כאן, אני חושש להפריז. מוצא משפחתו של סבא בקהילת פוזנן שבפרוסיה. משפחת לנדסברג שהתחתנה ברבה של הקהילה ר' עקיבא איגר (1761-1837), מגדולי ה"אחרונים", בגמרא בהלכות ובמידות. הרב הגיע לפוזנן בראשית המאה ה-19 ובדומה לגדולים בעולם החסידות עמל להציב חיץ מול ההשכלה הברלינאית שאיימה לבולל את יהדות מערב אירופה.

אביו של סבא ברוך, סבא רפאל, הגיע לעיר המבורג והתחתן במשפחת רופאים שהשתייכה לקהילה החרדית בעיר שמנהיגיה הבולטים היו הרב נחמיה נובל ורבני משפחת קרליבך. במאבק שהתחולל בגרמניה בין הרש"ר הירש לרב נובל

בעניין הפרדת הקהילות בין הרפורמים לאורתודוקסים, תמכו יהודי המבורג בעמדה שאין להפריד בין יהודים אחים ומתוך כך השתתפו בהקמת תנועת המזרחי שצודדה בשיתוף פעולה עם התנועה הציונית החילונית למרות הסכנות. ד"ר ברוך לוי, הסבא של סבא ברוך, נבחר לכרך את הקונגרס הציוני שהתכנס בהמבורג בשנת 1909, וכך אמר: "אל תחשבו שכל דבר תשוקתנו לציון הם דברים בעלמא. לא ולא, אנו רוצים לעבוד אתכם שכם אחד בכל כוחותינו בדרך העולה לציון. יחד אתכם אנו רוצים להגשים את דברו [...] של הרצל 'קודם נחזור אל היהדות - ואחר כך אל ארץ היהודים'. נשתתף בעבודה זו בכל אפשרויותינו הרוחניות ובכל כוחותינו הפיזיים". נכדיו של ברוך לוי,

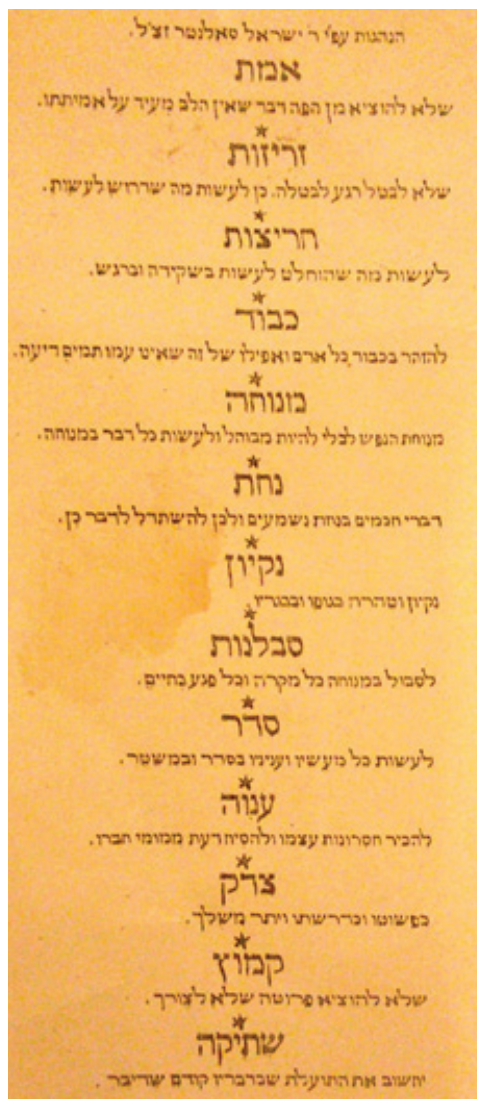
בקיץ '47 בין ניר עם לבארות יצחק בנגב המערבי. בסעד הכיר סבא את "שפרה הקשרית" שאותה אכיר בהמשך כ"סבתא שפרה".

לאחר סיום מלחמת השחרור עמדה הנקודה בלב שטחים עצומים ונטושים והאתגר היה להפוך את מישורי הלס הנרחבים לשטחי מזרע ומקור פרנסה. סבא הוביל את התהליך והיה עשרות שנים מומחה לגידולי שדה ובעיקר לחיטה במשק. גם שעסק בשליחות ציבור לא הסכים להיפרד מעבודת השדה - מהובלת גזר מזדמנת או ממשמרת קציר בקומביין.

סבא מודאג ממצב החיטה עקב הבצורת כנראה

הדור הזה שגר בנקודות מרוחקות לא ויתר גם על עיסוק רוחני. טובי החוקרים כמו נחמה וישעיהו ליבוביץ, פרופסור שושני ואחרים, ראו לעצמם זכות להשתתף במפעל החלוצי וללמד את החברים. סבא סבתא היו מהמשתתפים הקבועים. מלבד כל תפקידיו בקיבוץ היו לסבא עוד כמה תחביבים ותפקידים שבהם היינו הנכדים גאים. הוא היה צייר מוכשר ובעל כתב מיוחד, הוא היה כותב ומעטר את כל השלטים והמודעות בלוח המודעות בכניסה לחדר האוכל ומוסיף מדי פעם קריקטורות קולעות בלוח או בעלון השבועי. כמו כל חקלאי עקב סבא בדריכות אחר מצב הגשם, ובתור תרפיה היה סבא אחראי על מעקב הגשם בקיבוץ ובכל חורף היה מצרף לעלון את טבלאות המעקב בתוספת גרפים (שצייר בעצמו) המתארים את כמויות המשקעים בהשוואה למוצע הרב שנתי. סבא אהב מאוד לצלם ולתעד בתקופה שזה היה פחות שכיח וכל נכד ונכדה שהגיעו למצוות קיבלו ממנו מצלמה במתנה.

דואגת לרוב תוכנית האירוח ועם סבא נפגשנו בעיקר בארוחות ובערבים. סבא היה אומנם קפדן ומסודר, אבל טיפל בנו בחיבה ובסבלנות גדולה. הוא היה מספר לנו מדי פעם סיפורים משעשעים מילדותו שכאשר סיפרתי עליהם לאבא, הבנתי שאלו הטבות שלהן זכו רק הנכדים. כאשר סבא הפסיק לעבוד בשדה בשנותיו האחרונות ומונה לאחראי הביטוח בקיבוץ, קיבל סבא שולחן צמוד לחדרה של סבתא בהנהלת חשבונות. ביקורים בפינה זו עם סבא וסבתא המחייכים ותמונות הטרקטורים ההפוכים והכלים החקלאיים שניזוקו היו חביבים עלינו במיוחד. לא היינו היחידים שאהבו לבקר שם, גם צעירי הקיבוץ לפני "הטיול הגדול" שמחו לבוא לפטפט ולהתייעץ לפני שביקשו שישדיר את הביטוח לטיול. גם לי סבא סידר (על חשבוננו) את הביטוח לפני שיצאתי לדרום אמריקה אחרי הצבא. בשבת היה סבא (וגם סבתא בשנים מוקדמות יותר) הולך לשיעור גמרא מפי נתן קאופמן אשר החל ב־7:30 בדיוק בהשתתפות ותיקי הקיבוץ. בפעמים שהצטרפתי אליו גיליתי סבא שובב שנהנה מהדינמיקה החברתית המעניינת ומהתרחשויות משעשעות כמו חבר שנרדם בפה פעור מול עיני ה"מורה". סבא נולד באב ה'תרפ"ו ונפטר באדר ה'תשס"ז. הוא המשיך לעבוד בכל תפקידיו בקיבוץ עד מספר שבועות לפני לכתו. יום לפני שאושפז הספיק סבא לערוך סיור לראשי ה"ענפים" בקיבוץ כדי לאמוד את נזקי הקרה הקשים שהתרחשו באותו שבוע. כאשר סידרנו את חפציו לאחר פטירתו מצאנו מוצמדים אל שולחן העבודה שלו שני דפים מצולמים שבהם כמה "הנהגות" אותן בחר לשים מול עיניו בכל יום.

בתור נכדים החוויה שלה חיכינו כל השנה הייתה השבוע בקיץ שבו בילינו אצל סבתא וסבא בסעד. סבתא הייתה

מי יעלה בהר ה' ומי יקום במקום קדשו (תהילים סד, ג)
שעה שאדם עולה במעלה ההר הוא משליך מעליו את בגדיו הכבדים וכל משא פיתוח
וכך עליו לנהוג גם בשעה שהוא הולך לארץ ישראל עליו להכין את עצמו לחיות שם
חיים צנועים ככל האפשר בלא דרישות מרובות ובלא מותרות.
(החיד"א)

החברים והחברות לאספה זו.

(יש לציין שבאותם ימים כל הנשים בלי יוצא מן הכלל, פרט לאשת הרב, הלכו רק עם מכנסיים, חצאיות נראו רק בשבת, ומטפחת משונה לכיסוי הראש. כולם היו צעירים וצעירות שאך זה עתה נישאו או שהיו הורים לילדים רכים.) בבואן לאספה כל הנשים באו עם כלי סריגה, כלי כתיבה, רקמות למיניהן. כל אחת הייתה עסוקה בשעות הדיונים. בתחילת האספה, לאחר שיושב הראש מסר דו"ח על המשק וקרא את הסעיפים השונים וביקש להתחיל באספה, קם אחד החברים וביקש הצעה לסדר שבה ביקש להעביר את הסעיף האחרון של תוספת הנס-קפה לסעיף הראשון. נערכה הצבעה כמקובל והצעתו התקבלה.

וכאן נפתחה מלחמת גוג ומגוג. כל הידיים הונפו למתן רשות דיבור לאחר שמזכיר האספה קרא והודיע שוועדת חברים מתנגדת לתוספת. מכאן ואילך זו לא הייתה עוד אספה בשל צעקות וגרונות ניהורים ואיומים של חברים שיפסיקו לארח בגלל שאין מספיק נס קפה, ועוד בגנות הנח"לאווים שזוללים וטורפים את העוגות שמגישים להם. על ידי עמדה חברה שבכתה על שאחד האורחים שלה אכל בתאוה את כל העוגה שאמא שלה הביאה מהעמק. וכך נמשכה האסיפה, זה בכה וזה בכתה ואני תוהה לאן הגעתי, איפה כל הסעיפים הכבדים, ההשקעות. הכול נמס בנס קפה. בשעה 23:30 מנהל האספה סגר את אותה בלי הכרעה והוויכוחים המשיכו בחוץ לאחר מכן.

חזרתי הביתה המום. רותי שאלה אותי: "איך היה, על מה דיברו?"

עניתי בצורה לקונית: "נס קפה".

"השתגעת? בשעה כזו לשתות נס קפה??? מצידי שלא תירדם הלילה..."

ועוד פעם חזרה בטון זועם: "מה החליטו???"

אז התיישבתי על קצה המיטה וסיפרתי לה את תוכן האסיפה. היא לא האמינה והתחילה לחייך: "זה מה שיש להם בראש?"

וכך הלכתי לישון כשאני חולם על כוס קפה מהביל.

השנה היא 1978, השנה שבה הגענו לראשונה לראש צורים. כחדשים ומבוגרים בעלי משפחה בת ארבעה ילדים, התהלכנו על קצות אצבעותינו. היינו צריכים לעכל את המעבר לקיבוץ קטן בהרים כאשר היו רק עוד שני יישובים באזור: כפר עציון ואלון שבות.

היינו במעמד נקלטים, לאחר מכן עברנו למעומדות ולאחריה לחברות. יש לציין שבאותם ימים טלפון בבתים - אין, מכשיר טלוויזיה יש רק אחד בכל המשק - בתוך המקלט - וכל שאר הטכנולוגיות שאנו מכירים היום, לא היו בנמצא. ויש לציין שכל מערכות הקיבוץ פעלו במלואן: חדר אוכל, פעוטונים שבהם חמישה ילדים בלבד, בית תינוקות, מכבסה וכל השירותים הנצרכים. הייתה גם אספקה קטנה באחד מהבתים שבה ניתן לרכוש כל מיני מותרות. קיבלנו גם שקית של 200 גרם נס קפה פעם בחודש.

מזכיר הפנים דאז, עמיר דרור, ערך לי ולרותי רעייתי סיבוב במשק והסביר לנו הכול, ולבסוף הביא אותנו ליד לוח המודעות ועמד בארשת פנים רצינית ואמר לנו: לוח זה הוא לב הקיבוץ, לא עברת עליו מדי יום - לא ידעת מה נעשה במשק. כל הבשורות וההודעות, הנסיעות והתורנויות, הכול בלוח המשק. כך הוא הסביר לנו את חשיבות לוח המודעות. והינה באחד הימים, אני עובר על פני הלוח, ורואה: אספת חברים תמיד בימי ראשון בשעה 20:30. על הפרק נושאים כבדים ביותר: רכישת טרקטור גדול לגד"ש, השקעה ברפת ב, השקעות במפעל לתבניות, וגם סעיפים אחרים שביניהם בקשה של חברים לתוספת שקית נס קפה למשפחות שמארחות נח"לאווים (חברים בגרעין נח"ל), מתנדבים ובנות שירות לאומי. לאחר קריאת הסעיף האחרון אמרתי לרותי, בואי נלך לראות ולהקשיב איך נראית אספה במשק. באותו ערב בננו הקטן, יהודה, לא חש בטוב, ולכן היא הטילה את המשימה עליי. "תחזור ותדווח לי איך הייתה האספה". הגעתי לחדר האוכל בשעה היעודה, הנהלת האספה כבר ישבה בראש השולחן ואט אט הגיעו כל

חנוכיית היובל

חינוך פנימייתי

כשילדינו מגיעים לכיתה ח וצריכים לבחור את המוסד הבא שבו ילמדו בארבע השנים שנותרו להם עד לסיום חוק לימודיהם, אחת השאלות העיקריות שעולות היא אם לבחור במוסד עם פנימייה או שמא להישאר ליד ההורים, ולחזור בכל יום הביתה.

בשאלה זו מתלבטים ההורים וילדיהם, ושיקוליהם השונים - רבים הם. ביקשנו על כן מטל נוימן ומרמה אהרונ לשתף אותנו במחשבותיהן בנושא.

כשהוחלט שהנושא במדור יהיה בעד או נגד פנימיות היה ברור לכולם שאני אכתוב נגד. זו לא הפעם הראשונה שאני מתבטאת נגד לימודים בפנימייה, ובגלל פוסט שכתבתי בעבר בפייסבוק על המגורים בפנימייה - ובמיוחד באולפנת כפר פינס שבה למדתי - כנראה שיצא לי צו הרחקה מאזור כפר פינס-פרדס חנה-כרכור (לא שניסיתי להתקרב לאזור, אפילו בדמיון אני לא מעזה)...

אבל קודם אקדים ואומר שלא סבלתי. לא היה לי רע, לא היה לי קשה, לא בכיתי בכל לילה לתוך הכרית מגעגועים הביתה. למעשה אני יכולה להיזכר רק בפעם או פעמיים שהתגעגעתי. בשאר הזמן נהניתי בטירוף מהחופש והעצמאות שהיו מנת חלקנו. כי מה רע בלשבת עם חברות על ספסל באמצע הלילה ופתאום מישהי מעלה רעיון ותוך שנייה אנחנו בחדר, דוחפות שק"ש ומברשת שיניים לתיק ותוך דקותיים כבר מושיטות יד בצומת ועולות על כל רכב, משאית - מצינדו אפילו כמבה - שיקחו אותנו צפונה, לא יודעות איפה נישן הלילה אבל יודעות שזה בטח יהיה במקום מהמם ומרגש? ומה רע בלשמוע חמש שעות לפני שבת שיוור בצפון שלג ומייד להיפגש עם חברות בפרצה בגדר, להתפלל שיהיו טרמפים מהירים ולהספיק להגיע לשעל, לגעת בשלג ולחזור שנייה אחרי קבלת שבת בעיניים נוצצות - בלי שאף אחד ידע איפה היינו? ומה רע בלשכב בטבריה, על רציף שנע קלות על הכינרת, לידנו חצי אבטיח שהצלחנו לפתוח איכשהו במברשת שיער, באולפנה חברה שמחפה עלינו, ומעל שמיים מלאי כוכבים?

אז זהו, שרע. זאת אומרת: היה מדהים, ואני שמחה שהרגעים הללו נמצאים בעברי, אבל בעצם, באמת באמת, זה רע. ולא רק מתפקידי כיום כאמא (לזה נגיע בהמשך), אלא גם כשאני מתבוננת בעיני אותה נערה.

כי מה מרגישה ילדה בת 16 שיודעת שהיא יכולה להיעלם לכמה ימים בלי שאף אחד ביקום ידע על זה? ההורים אי שם רחוק, יושבים מול הטלוויזיה, מבקשים מהאח הקטן שיחליש קצת את המוסיקה בחדרו, חושבים שהבת שלהם נמצאת עכשיו בשיעור תורה, או לומדת למבחן, או סתם יושבת עם חברה על ספסל באולפנה. הר"מ והמחנכת לא

[1] כנערה צעירה נהניתי מאוד בפנימייה וספגתי בה הרבה טוב. למדתי בכפר פינס (מחזור ל"ב כבוד), ובשמינית גם הלכתי לשל"פ כי אפילו הפנימייה העוטפת שם כבר הייתה לי מיותרת.

[2] כמורה לשעבר באולפנה ללא פנימייה, למדתי שיש הרבה יתרונות בחינוך בלתי פורמאלי שאפשר להשיג רק אם הנוער איתך, המחנך, גם אחרי שעות הלימודים. כי החינוך המשמעותי לחיים לא קורה בשיעורי מתמטיקה (אני מקווה שבנט יסלח לי על זה...), וזאת עוד נקודה לטובת הפנימייה.

[3] מהצד השני, כאמא ששניים מבניה למדו בפנימיות, ועוד היד נטויה, אני מבינה שבצד המשפחתי יש כאן הפסד עצום. כמובן שהרבה יותר קל לגדל ככה בן מתבגר. כשהוא לא בבית הוא גם הרבה פחות מעצבן... ויש הרבה פחות חיכוכים כשלא ממש רואים את הילד... אבל לפי מחקרים פסיכולוגיים רבים המשפחה היא עדיין הדבר הכי משמעותי להתפתחות תקינה של אדם. כשחלק מהאחים לא בבית, האחים לא באמת גדלים זה עם זה. לא רבים מספיק ולא צוברים מספיק חוויות משותפות. ולבסוף - קשר משפחתי זה לא קשר שאפשר לבסס בקבוצת וואטסאפ. המשפחה לא גדלה בצורה טבעית כי חלק מהאחים הם נוכחים נפקדים מגיל 15 ואילך.

[4] והכי משמעותי - כשאנחנו שולחים את הילד לפנימייה, אנחנו ההורים בעצם נותנים את המנדט המלא למישהו אחר לחנך את הילד שלנו. הרי בסוף, אם זה עובד טוב, את רוב שעותיו הוא מבלה שם...

[5] פעם במקומות רבים בארץ, כמו המקום שבו אני גדלתי, לא הייתה ברירה. אם רצית חינוך תורני טוב, זו הייתה האופציה. אבל היום ההיצע גדול. וההבנה של תפקיד ההורה בחייו של הילד גם היא גדלה.

[6] הפתרון שלי - חצי פנימייה. יומיים בשבוע בפנימייה והשאר בבית. זה משאיר את המושכות בידיים שלנו ההורים (למרות שזה קשה לנו יותר. בכל זאת ילדנו אותם...), שומר על מבנה המשפחה כמו שהוא אמור להיות באופן טבעי, וגם נותן למערכת החינוך זמן משמעותי עם התלמידים לחינוך לערכים, לעשייה ולקשרים חברתיים מחוץ למסכים, שהם כל כך חשובים היום.

[7] בכל הכתוב לעיל לא שמת דעתי בכלל לעניין הכלכלי = כמה עולה למוסד חינוכי להחזיק פנימייה שעובדת רק יומיים בשבוע. אין לי באמת מושג (אני רק יודעת כמה עולה להחזיק ילד בפנימייה מלאה, וזה הרבה יותר מדי...).

רלוונטיים, כי להיות אחראים על 120 בנות בשכבה זו בדיחה. המדריכה צעירה מדי, החברות מהחדר מחפזות, והילדה, הילדות הללו יוצאות עכשיו מטבילה לילית בכינת, ונדמה להן שהן מאושרות, אבל בעצם יודעות שכל זה התאפשר להן רק בגלל שאף אחד, אף אחד בעולם, לא רואה אותן. ה"אף אחד" הזה הוא מבוגר, כי נערות בגיל ההתבגרות, כמותן, יש סביבן מלא. אבל אין מבוגר, משהו שייתן פרופורציה, אין התנהלות רגילה של בית, סנדרוויצ'ים על השיש, "אל תשכחי לפנות את הצלחת", "מתי כבר תלמדי לשים את התיק במקום". מה שיש זה נערות. מלא. בתקופה הכי סוערת של גיל ההתבגרות. ידענו הכול אחת על השנייה, כל מה שההורים לא ידעו ואולי לעולם לא ידעו. מי רצתה להתאבד (אני מזכירה שלמדתי באולפנה אליטיסטית, מתברר שגם שם יש הכול), מי הקיאה אחרי הארוחה, למי היה חבר מבוגר וסודי, ומי סתם עוברת תקופה קשה. אבל בתוך עולם של ילדים שמנוהל בידי ילדים - לא תמיד יש היגיון, ניסיון, שיקול דעת. ליבינו אחת את השנייה, הדגשנו את סערות הנפש, ובעיקר מילאנו את המשבצת של כל המבוגרים שהיו חסרים לנו בנקודה הזו בחיים: היינו האמא והאבא אחת של השנייה, לפעמים גם האח הקטן, הרבה פעמים הפסיכולוגית או המטופלת - תפסנו תפקידים שלא בטוח שמי שצריך לתפוס אותן זו דווקא ילדה בת 16, חסרת ניסיון חיים.

ודווקא בתקופה הקשה הזו (איזה מזל שעברנו כבר את גיל ההתבגרות...) צריך כל כך את המקום המוגדר במשפחה, מתחת לאח הזה מעל האחות הזאת, להתעורר בכל בוקר לנעלי הבית שלך, לפתק שמחכה על השולחן, לידיעה שלא משנה כמה טרול תהיה (והם טרולים בגיל הזה, בואו נודה על האמת) - יש לך מקום מוגדר, משהו ישהה עליך את המבט, ואף אחד אחר, בשום מקום ושום זמן לא יכול להחליף אותך. כמה זה שונה מהסירים העצומים בגודלם במטבח של חדר האוכל, מטון פסטה מבושלת וחצי טון חביתה וחדר אוכל עם מאות כיסאות ומאות בנות שנכנסות לחדר האוכל באותו זמן ומקוות לתפוס כיסא (ממשי וסימבולי), להיות משהו שרואים, ששמים לב אליה, כי להיות רגילה בין מאות נערות בדיוק באותו הגיל שלך - זה כמו להיות בלתי נראית. ואולי בגלל זה הלכנו מלא לבנות שגרו בפרדס חנה וחדרה

ולכל מי שהייתה לה איזו דודה של סבתא מאומצת איפשהו באזור, סתם כדי להיות כמה שעות אחר הצהריים בבית, פשוט בית, פשוט ונורמלי, שיש בו ריפורד מיושן בדוגמת שושנים, מרק מהביל ומהדורת חדשות בטלוויזיה. כמה שקט היה ברגעים הגנובים האלה של מציאות הגיונית, ואפילו שזו לא הדודה שלי ולא ההורים שלי, אבל פתאום איזה שקט, מאות הבנות זזות הצידה ומפנות מקום לקצת יציבות.

ועכשיו אני חוזרת להיות האמא, ולמרות שעדיין אין לי ילדים בגיל ההתבגרות - אני לא מצליחה להבין איך פנימיות התקבלו כדבר הגיוני. לראות את הילד לשבת, פעם בשבועיים, כשהוא עדיין קטן, לא לדעת אילו סערות עברו עליו במשך התקופה הזו, וגם אם הוא לא ישתף ולא יספר ולא יגיד - כי זה מה שבדרך כלל ילדים בגיל הזה עושים - לפעמים מספיק רק לראות את הפנים שלו בבוקר, לראות את הפנים שלו בערב, וגם אם הוא לא אומר מילה לדעת שמהו עובר עליו, לעקוב, לראות אם משהו משתנה בימים הקרובים - אלו דברים שאין להורה שרואה את הילד לשבת פעם בשבועיים. קשה לזייף מצב רוח בכל יום, כל כך קל לעשות את זה פעם ב...

פעם משהי אמרה: זה חוסך הרבה מריבות בין ילדים להורים בגיל המסוים הזה, וחמותי, שגם למדה בכפר פינס וגם מתנגדת כיום לפנימיות, אמרה: מי צריך לריב עם הילד שלי על לקום בכל בוקר, אם לא אני?

ולסיום ברור שהיו הרבה דברים טובים באולפנה, ובראשם החברות. כי אם יש משהו באמת מדהים שהאולפנה נתנה - זה את החברות הזו שאין כמותה בשום מקום אחר. כי אחרי שאת חברה של משהי ואחותה הקטנה והאמא שלה והסבתא שלה ועוברת איתה את החיים האינטנסיביים בפנימייה ואת כל הרגעים המרגשים והקשים של גיל ההתבגרות - את מקבלת חברות חזקה שאין בשום מקום אחר. ורק עם חברות מהאולפנה, גם אחרי חמש עשרה שנים ללא מפגש, אתן נפגשות באקראיות ברחוב, נשואות פתאום עם ילדים ותואר שני, אבל את יודעת שאת מכירה אותה הכי טוב מבפנים.

ובכל זאת, שנים אחרי כן אני מבינה כמה מעוות יכול לצמוח מצורת חיים כזו, שכל כך שונה מאיך שתא משפחתי מתנהל. אני מאמינה שהחווייה שלי אישית, יכול להיות שיש אנשים שזוכרים את המגורים בפנימייה כתקופה הכי טובה בחיים, ובכל זאת, גם כשאני מנסה להזיז הצידה את שיירי החוויה האישית ולהתבונן על זה בצורה אובייקטיבית, אני מגיעה למסקנה שמהו בהוויה של פנימייה הוא לא בריא.

ורק מציינת שאין לי שום תלונה על ההורים שלי, ששלחו אותי לשם. למעשה הם התחננו שלא אלך ואני התעקשתי מאוד. אני מאמינה שגם בעוד אי אלו שנים אם שקד תחליט שהיא רוצה להיות בפנימייה ותיאבק על זה בכל כוחה - לא יהיה לי הרבה מה לעשות.

אני רק מקווה שעד אז, פשוט לא יהיו יותר פנימיות.

בשבוע. כל משפחה בוחרת מתי ואיך יראה אופי המפגש, בהתאם לצרכים שעולים מהקבוצה ובהתאם לצורה שבה היו רוצים להשפיע ולתת. המשפחה המלווה יוצרת קשר חם עם הילדים ונותנת להם מקום נוסף לבטא ולהשמיע את עצמם.

המשפחות המלוות הן משפחות מתנדבות שפוחות את ליבם וביתם בפני הנוער – זו משימה לא פשוטה השואבת זמן ומחשבה, ועל כך אנו אסירי תודה להם.

אחרי חיפוש ממושך, החל מחודש ספטמבר האחרון נכנסו למערך המשפחות המלוות משפחת שפירא – לכיתה ח, משפחת רותם – לכיתה ט, ומשפחת מאך – לכיתה י. הם התווספו למשפחת שרמן – כיתה יא ולמשפחת לחמי – כיתה יב.

פעילויות הקיץ

כמדי שנה דורשת פעילות הקיץ תכנון רב לכל שכבות הגיל השונות, מכיתה א ועד יב. כיתות א-ה:

בתי הספר של החופש הגדול, ותקני הבטיחות המחמירים והולכים, יצרו מציאות חדשה שבה לא היה ניתן לקיים בחופש הגדול האחרון את המחנך ביישוב. לאחר בירורים ולבטים רבים, ומתוך רצון לשמר את האופי של היישוב אבל גם מתוך הבנה שקיימים אילוצים שלא תלויים בנו, החלטנו להפנות את השכבות הצעירות לקייטנות המתנסות. כיתות ז-יב:

ביקשנו וקיבלנו תוספת תקציב מההנהלה. תקציב זה אפשר להמשיך ולקיים את פעילויות ז-יב בחופש הגדול, שבו גם שימשנו כ"מחליפים" של אשבל רכז הנוער, שהיה במילואים.

הגשמה והדרכה

השתדלנו לתת סיוע מתאים בהכנה של ההורים והחניכים לקראת המעבר להגשמה והדרכה של שבט הנני, בסמינריון הכניסה לסיירת רז (בהובלת משפחת לחמי ושי רבינוביץ), וגרעין נחשון.

לאן הולך הכסף?

חלק ניכר מתקציב הוועדה השוטף יוצא על פעילויות שוטפות של הנוער כגון טיולים, השבעה, ערבים חברתיים, פרויקטים וכדומה. בכל טיול שאתם משלמים עליו כדי שהילד שלכם יצא – גם ועדת חינוך משלמת, כך שבעצם אתם משלמים פחות ממה שהטיול באמת עולה.

מועדון הנוער זקוק לשיפוץ רציני. הדס רכזת הנוער הפשילה שרוולים ויצאה במבצע שיפוץ נרחב בשיתוף בני

אחרי קצת יותר משנה בתפקיד, הגיע הזמן לשתף אתכם בחלק מהדברים שבהם עסקנו בוועדת חינוך הנוכחית. וקודם כול – מי אנחנו? חברי הוועדה הם: יונת לוריא (יו"ר), הרב ורדי, איתמר ריין, שירה שינדלר, רותי פרלמוטר ורמה אהרונז.

יעדי הוועדה:

- ליווי הפעילות הבלתי פורמלית של שכבות הגיל א-יב המתקיימות ביישוב (כגון בני עקיבא והנוער).
- מיסוד מסגרת בלתי פורמלית בהשגחת מבוגר אחראי לארגון שעות הפנאי באופן בונה וחיובי.
- גיבוש חברת הנוער, חיבור לקהילה, חיזוק הזהות היהודית-ישראלית.
- מתן מענה לנושאים המטרידים את הילדים והנוער.
- תשומת לב לרוחות הנושבות, לחריגים ולבעלי צרכים מיוחדים.
- בנייה של תשתית להתמודדות במצבי משבר פרטיים, קהילתיים, ולאומיים.
- ניהול תקציב הנוער וחלוקה נכונה של המשאבים לצורך מילוי המטרות לעיל.

מה קורה בשטח:

תוכנית רב שנתית

נבנית תוכנית רב שנתית לחינוך הבלתי פורמלי, על מנת להקים מבנה מתוכנן מראש ומובנה לפעילויות בנושאים חינוכיים שייקבעו מראש לכל שנתון באופן ספירלי לאורך שנות התיכון, תוך תשומת לב לצרכים המשתנים של כל שכבת גיל.

בעלי תפקידים

ריכוז נוער – אשבל עם שלם ביקש לסיים את תפקידו באוגוסט השנה, ובמקומו נכנסה לתפקיד הדס כריסי. הדס פועלת לתת לנוער מענה, בשבת ומוצ"ש וכן באמצע השבוע. במסגרת התוכנית השנתית שבונה הדס, הנוער יזכה לפעילויות איכותיות ומגוונות.

תפקיד הוועדה הוא בין היתר ללוות את רכזת הנוער, לתת מענה לצרכים השונים העולים מהרכזת ומהנוער, לקיים חלוקת תקציב נכונה ויעילה ולהיות אוזן קשבת לכל צורך ועניין.

בני עקיבא; קומונרית – בסניף בנ"ע נכנסה לתפקידה קומונרית חדשה, הלל אלגברלי. תפקיד הוועדה הוא ללוות את הקומונרית ולתת לה מענה לכל צורך ועניין.

משפחות מלוות (כיתות ח-יב)

המשפחה המלווה נפגשת עם קבוצת הגיל שלה פעם

הנוער ובהובלתה. הוועדה הקציבה סכום מכובד לכך. לאחרונה גם חברנו ליוזמה של ועדת תרבות לקנייה של מערכת הגברה איכותית שתשמש את היישוב בפעילויות השונות. בכך חסכנו כסף רב ש"בוזבוז" בהשכרה חוזרת ונשנית של מערכות הגברה בפעילויות השונות. גם הסניף מקבל תקציב שנתי מעבר לתשלומי ההורים הקבועים מדי חודש.

טיפול שוטף ובווער

אנו כל הזמן עוסקים גם בנושאים שוטפים שונים ובווערים (ל"ג בעומר... זוכרים?). לפעמים מגיעים אל פתחנו נושאים שונים שמצריכים שיתוף פעולה של כמה ועדות או גורמים שונים ביישוב. לדוגמה: לאחרונה נוצרה בעיה סביב אחזקת דירת בנות השירות הלאומי, והבנות הועברו לדירה באלון שבות. עוד דוגמה: נושא הבטיחות בתחנות ההסעה של הילדים שמשלב את עניין הזהירות בדרכים והחינוך. במקום הזה אנחנו מרגישים שהעובדה שאין רכז קהילה או רכז חינוך מכבידה מאוד על ההתנהלות ויש דברים שאינם מטופלים מספיק. אנחנו קוראים להנהלה החדשה לפעול במרץ למציאת האדם המתאים לתפקיד.

המועצה והמתנ"ס

לפני חנוכה ישבנו לפגישה עם ראש מחלקת החינוך במועצה והעלנו בפניו את נושא הבטיחות בהסעות. בשבועות הקרובים אנחנו עתידים לשבת עם אנשי המתנ"ס כדי ללמוד איך אנחנו יכולים לפעול בשיתוף איתם להעשרת החינוך הבלתי פורמלי ולקידום הנוער.

קצת מהחלומות והתוכניות לעתיד

בתוכנית לזמן הקרוב: להגיש תקציב לשנת הכספים הקרובה, לתאם את שילוב הנוער בתוכניות היובל לראש צורים, לתכנן עם ועדת דת מהלך בנושא מקומו של הנוער בתפילה, לספק פעילויות חינוכיות לכיתות הנמוכות יותר ועוד ועוד (נשמח לשיתוף חלומות נוספים שלכם).

צור קשר

זה המקום לפנות אליכם ולהציע לכם לפנות אלינו בכל נושא שנראה לכם רלוונטי. אנחנו כאן בשביל הילדים של כולנו.

וברוך ה' העבודה עוד רבה.
ועדת חינוך

חזון לראש צורים

יפעת רחל מור

האידיאולוגי הנקרא הקיבוץ האורתודוקסי, העיקר להציל את מה שנותר, ואף חשוב יותר, אם יורשה לי, את החברים שלהם שקפצו אחד אחד מהספינה הזו... אבל הם לא ויתרו, והאמינו שהעיקר להישאר ביחד ולהמשיך להיאחז בהר הטוב הזה (כמו שאנשים גדולים ממני אמרו). לא סתם נקרא המקום הזה ראש צורים – זה על שמם, הראש שלהם עשוי מצורים גבוהים וחזקים, לא מוותר. הגיעה שנת היובל ואנו חייבים להוריד בפניכם את הכובע... תודה לכם על הכול!!!!

כן, כן, נולדתי כאן וראיתי את ראש צורים בפנים רבות ושונות... אבל עכשיו זה המצב הכי טוב בעיניי. תאמינו לי, המקום גדל, רוח צעירה נשבה והחייתה אותו, וזה בזכות השכונה החדשה – התושבים שהתרבו ובאו עוד ועוד והעצימו את המקום. כמוכן שבכל שנה מחדש נפרדנו לשלום מכמה חברים אהובים וזה לא קל... בכל שנה... אבל תראו איזה יופי מה שצמח פה!!!!

אני חושבת שמה שנותר מכל האידיאולוגיה הקיבוצית,

דחילק תעזבו אותי. באמת אין לי שום חזון!!! חזרתי ואמרתי שוב ושוב אבל הם בשלהם. הציבו לי דד לייך והאמינו. כך שוב ושוב זה חזר על עצמו – עוד חזון למועד חשבתי, אבל מהר מהר המועד הגיע ונשארו לי עוד שלושה ימים עד לתאריך האחרון ולא רציתי לאכזב. נר חמישי של חנוכה, חייבים לקרות ניסים גם בזמן הזה... תדעו לכם, יש כאן אנשי חזון. הם האמינו שיש לי חזון והאמינו שאכתוב זאת כאן – זו נחישות אמיתית!!!!

ובכן לא אשת חזון אני, אין לי זקן ולא נשענתי על מרפסת רעועה בבאזל... אז חזון לא, אבל רעיונות קטנים ונחמדים – לא בשמיים כי אם בארץ, בפינו ובלבנו לעשות. וכמו שכתוב בן חמישים לעצה, אז הגענו לגיל שבו אפשר ורצוי לשמוע רעיונות חדשים.

קודם כול רציתי להצדיע לגרעין של אנשי היישוב הישן אשר עברו טלטלות רבות בספינה שלהם הנקראת קיבוץ ראש צורים. הספינה הזו כמעט עלתה על שרטון אך הם הבינו בשכלם שעדיף להרפות ולהשתחרר מהרעיון

שאיננה מתאימה לימינו כלל וכלל, הוא רעיון החסד והערבות, שכמובן מושתת על תורתנו הקדושה, שכאן ברוך ה' יש ויש. זה הכי חשוב ורעיון זה לא ננטש ולא יינטש!! אין לי מה להוסיף עליו. ראש צורים - בזכות החסד שבה ניבנת. אני בטוחה בכך!!! אז תמשיכו כמו שאתם!!

הייתי רוצה לראות כאן אוכלוסייה ישראלית מעדות, גוונים ורקעים אחרים, אוכלוסייה מעורבת, מעורבת וצבעונית בהרבה, והלוואי שיגיעו לכאן - מעורב טוב ומתובל ממש כמו בלאפה שאני אוהבת...

מה שחסר לי כאן במיוחד זה בית זיכרון לאנשים הטובים והנפלאים שמדמם וממרצם עשו למען המקום. יישוב הרוצה לדעת לאן פניו מועדות חייב להכיר את עברו ואנשיו, וזה כולל כמובן גם אנשים ממשפחות שהגיעו בשנים מאוחרות ולצערנו גם כאלו יש.

לא יכול להיות שרק משפחה שיש לה אמצעים או כוחות מיוחדים תוכל להנציח. צריך שיהיה משהו מסודר ומכובד לכולם.

ומזיכרון העבר לתכנון העתיד - צריך למצוא פתרונות יצירתיים לדור הבוגר כדי שיוכלו להמשיך לחיות את חייהם בשמחה ובבריאות בתוך הקהילה ולא דווקא בבית זקנים. אפשר שיהיו אנשי מקצוע שיערכו ביקורי בית, ואולי כמה קלנועיות לטובתם, ואיזו מסגרת חברתית קבועה שלא מחוץ לקיבוץ או בשירות הסעות למתנ"ס... אומנם הם משתבחים כיין אך הם לא נעשים צעירים...

נוסף על אלו, אני מרגישה שהמקום הוא מקסים ויש כאן אנשים בעלי כוחות עצומים שמתמוססים. אנשי חשיבה, לימוד, יצירה ומעשה. בעיניי חסרים כאן מקומות עבודה לאנשים הגרים פה, הנעים בכבישים ו"אוכלים" עומסי תנועה נוראיים ומיותרים בכל יום, וגם מקומות עבודה שיחברו את הנוער שלנו שבכל חופש מחדש שוברים את הראש מה יעשו ואיך ירוויחו כמה שקלים... וגם מקומות עבודה שיחברו אותם למקום ולאדמתו.

ועלו במוחי הקודח כמה רעיונות. כמובן שכל רעיון שעולה הוא מבורך, אז הינה כמה הצעות שאין בהם השקעה כספית מטורפת אלא הם דורשים כמה אנשים יצירתיים (שזה כאמור יש) ופריקים של הדבר:

- גינה קהילתית פעילה שיכולה למכור את יבולה במכולת במחירים נחמדים.

- משק חי מלא בחיות חביבות ומגוונות וחצר מבקרים יפה שיכולה להיות תיירותית ואטרקטיבית.

- ואם כבר מדברים על תיירות, אפשר ליצור עגלה מיוחדת

להסעת אנשים שתעשה סיור פעיל בחופשות בענפיה החקלאיים של ראש צורים.

- יש לנו חלב, יש לנו פירות, למה שלא ננצל את המשאבים שכבר ישנם? אפשר לעשות מחלבת גבינות קטנה ואיכותית, וליהנות מהפירות שלנו במרכולית.

- חנות בגדים יד שנייה לא דורשת השקעה כספית גדולה, ואם היא מעוצבת יפה ומושכת, היא יכולה להיות פנים יפות למקומנו. אפשר למכור בה גם מתוצרת ידינו, למשל של נשים שעוסקות בתפירה או אומנות, וגם מיצירותיהם של ילדי החוגים המקומיים. בתוך החנות יהיה מחסן תחפושות מפואר, ומקום שבו אפשר למכור ספרים, מוזיקה ויצירות ממעשה ידינו.

- חדר מוזיקה פעיל - היה כאן בעבר ונותר שריד ופליט, וחבל... חדר שבו יכולים להתאמן ילדים רבים שאין להם כלי נגינה גדולים בבית, מקום שבו אפשר לנגן ביחד, להקים להקה מקומית שתנגן באירועים ובטקסים. גם זה היה כאן. אומנם אין לנו את עמיקם ולא את אליעזר אבל אני בטוחה שיש כאן כוכבים מוכשרים חדשים.

מה שאני מנסה להעביר לכם הם רעיונות יצירתיים כיצד לנצל את הכישורים המופלאים של אנשי המקום ואת המקומות שלא מנוצלים כראוי.

חוץ ממקומות פרנסה נוספים עלו בראשי עוד רעיונות לשדרוג המקום.

למשל כשאני רואה איך הילדים הרכים שלנו טסים במורד הרחוב בבימבות השונות והמשונות שלהם אני נמלאת חרדה. במקום זה אפשר להקים גן לבימבות שיהיו בו מהמורות נחמדות וכל מה שילדים אוהבים. ואפשר להוסיף תמרורים ומעברי חצייה והרווחנו גם לימוד ולא רק הנאה. לקחת צעד קדימה את העבודה היפה שעשו במרתף ליד המשרדים ולבנות אמיתי ממש.

בספרייה החמודה שלנו אפשר להשאל לא רק ספרים אלא גם משחקים. אני בטוחה שלכולם יש המון משחקים יקרים שילדיהם מיצו ואפשר להחליף במשחקים של חברים, ולעשות את הספרייה לאטרקטיבית יותר.

ועוד רעיון משוגע אבל כל כך קופץ לעיניים - קיר טיפוס. נראה אתכם אם עליתם אל המקום הנכון...

מה שאני מנסה להגיד הוא בואו ננצל את המשאבים והכוחות שלנו, וחמישים השנים שחלפו יהיו רק הפרומו לדבר הבא. בשם ה' נעשה ונצליח!!!!

(כמובן שאשמח לעזור להרים את הרעיונות שלכם ושלי, אתם שמבינים עניין).

גלי את מה שניסו לומר בתי הספר הפרטיים האחרים ברמיזה בלבד: אנחנו לא רוצים תלמידים שיורידו לנו את הסטטיסטיקות, מעדיפים לעבוד עם הדור הבא של פרחי הטיס. וחינוך הילדים שלכם? לא בבית ספרנו.

המודעה הזו הזכירה לי פרסומת שהייתה לפני כמה שנים לדירות בהולילנדר. "הולילנדר", אמרה לשון המודעה, "שכונה לאנשים כמוך!". מה זו הבדלנות הזו, חשבתי אז לעצמי, בעוד שבציבור שלנו עדיין פרסמו אז יישובים במודעות שהסתתרו מאחורי סיסמאות כמו "שליחות ציונית עם מחויבות ערכית", במגזר "העגלות הריקות" מחפשים רק אנשים כמוהם, איזו אנוכיות (מאז אגב גם הפרסום במגזר

השתנה ומציע בית פרטי במחיר של דירה בגבעת שמואל). "דרוש גאון" זו איולת, התנשאות, יהירות וטיפשות גם יחד, כתב מנחם ידוב, שהיה אחד ממייסדי ישיבת כינור דוד על הפרסום. "...לא לזה התכוון המשורר... בחזונו ראינו מקום מכיל הנותן מענה לכל מי שהמוזיקה בוערת בעצמותיו. ועתה התנפץ החזון".

מי שעוד מחתה נגד הפרסום, היא רעות צימרמן, אושיית פייסבוק שפוסט שלה בנושא גרר מאות סימוני 'אהבתי' ומאות תגובות: "דרושה ישיבה רגילה. ממש ממש רגילה, כזו שמקבלת אליה את כל התלמידים ויודעת לתת להם מענה חינוכי וערכי, כל אחד לפי צרכיו... אני מייחלת ליום שבו זו תהיה הדרך. ישיבה מקומית שבה ממשיכים אוטומטית ללא מבחנים ושנותנת מענה טוב למגוון ילדים, לצד מקומות יחודיים שרק מי שממש יוצא דופן או חפץ להתמקצע ולהתמקד (וגם מוכן לספוג סינון ודחיות) הולך אליהם. מעבר לכאבי הלב שייחסכו אני בטוחה שמתוך הענווה והאינטגרציה יצמח לנו דור עתיד לא פחות אלא הרבה יותר מוצלח".

ואני מסכימה איתו, ואיתה ואיתם, ועם כל הקולות האלה שטוענים שנמאס כבר מבתי הספר האליטיסטים והבדלנים,

כמו בכל בית ספר דתי על יסודי שמחשיב את עצמו, גם בתיכון שבו אני למדתי היו תנאי סינון קפדניים בכניסה: המועמדת הייתה צריכה להיות תושבת רמת גן, גבעת שמואל, גבעתיים, קרית אונו, יהוד, קרית קריניצי או בני ברק, ואז - היא בפנים.

אך למרות תנאי הסף הקשיחים, כאשר פעם ביקשה להתקבל משהי מרעות - התערכנה הרשימה, וגם רעות הצטרפה ליישובים הזוכים. אם שמנו נודע כל כך למרחוק ומכל קצוות הארץ רוצים לבוא אלינו - מי אנחנו שנסרב. אז כך למדנו, כיתות ז' יב. בנות ממשפחות חד הוריות בשכונת עמידר, ואיתן בנות ממשפחות מבוססות מדי מקרית קריניצי (שהחל מכיתה יא בכל פעילות שעליה

היו מודיעים היו מקפידות לשאול את המורה: "תגיד, הכי חשוב: יש חניה? אפשר לבוא באוטו?". בלי ייחוד, בלי גאוות יחידה, פשוט יחד.

בית הספר מנה 600 תלמידות, פצפון במושגים של רמת גן, אך גדול בהחלט לעומת בתי הספר הפרטיים שבחרו את תלמידיהם בפנצטה, מה שאפשר פתיחה של מגמות לימוד מגוונות. עלות הלימודים הייתה 800 שקלים, לכל השנה, בעבור טיולים וסל תרבות. התיכון שלי לא פרסם מודעות בעיתונים הקוראות לאנשים לבוא להצטרף לרשימת המתדפקים על דלתותיו, לא היה לו צורך להגדיל את ערימת ה"שחת" שמתוכה יבחר את המחטים המאושרות שיזכו להצטרף לשורותיו, הוא לא ערך גיבוש לסיירת מטכ"ל, אלא ניהל תור לבקו"ם. מי שבאה - ברוכה הבאה. "דרוש גאון!", כתבה ישיבת כינור דוד באחד מעיתוני הציבור הדתי לפני מספר שבועות. תכונות מבוקשות הן רמה תורנית גבוהה והצטיינות בלימודים, בתמורה ל"חוויה משנת חיים". ובמילים אחרות: "איננו חפצים בחינוך הילד הדתי הממוצע על קשייו ותסכוליו הרבים, במקום זאת אנא הביאו אלינו את המוצלחים כדי שנוכל להצליח איתם". המודעה עוררה סערה בכך שאמרה בריש

נמאס מגאווה מפוקפקת של "אצלנו מקבלים אחד מעשר" שמתאימה יותר ליחידות מובחרות בצה"ל מאשר למקומות ששואפים להיות מוסדות חינוך. נמאס מתהליכי סינון ארוכים שפוגעים בנפשם של ילדים בני 14, ושממשמים לניפוח הסטטיסטיקה. נמאס ממוסדות קטנטנים שלא מצליחים להתקיים כלכלית ודורשים מההורים תשלומים מופרכים של 2,000 שקל בחודש. גם אני שואפת לחבר לבבות, לחנך את כל עם ישראל ביחד, ועם זאת להצליח לגעת בכל אחד לחוד.

ואחרי כל הפתיחה המרשימה הזו, של 500 מילים שבעצם הסבירו על איך למדתי אני, בוגרת החינוך הציבורי, בבית ספר שמקבל את כוללם ויצאתי לגמרי בסדר, אם תשאלו אותי אם בעוד מספר שנים אשלח בגאווה אף אני את ילדיי לבית הספר הציבורי הקרוב ואפסול על הסף את כל האופציות האליטיסטיות, אשפיל את מבטי ואענה מבושית שקרוב לוודאי שלא.

בית הספר שלמדתי בו היה טוב, היו בו מורות מוכשרות ושיעורים מעניינים, והוא אפילו זכה באחוזי הבגרות הגבוהים ביותר בגוש דן. אבל זה בדיוק מה שהוא היה מבחינתנו – מקום ללמוד בו ותו לא. לא הרגשתי שהיה בו איזה משהו מעבר, של משמעות, של העשרה, של חינוך לערכים, של בניית זהות אישית, דתית וכולי. זה היה בית ספר מצוין שהשיג את מטרותיו – לסיים את החומר לבגרות. אין ספק שלא ניסה להבטיח לאף אחת מאיתנו "חוויה משנת חיים", מקסימום הבטיח פתיחה של מגמה מדעית נוספת.

בשעה אחת ועשרה הסתיים יום הלימודים, וחמש דקות אחר כך כבר היינו בבית, לפנינו עשר שעות ביום של זמן פנוי, בעיקר לצפייה בטלוויזיה עם אנדריאה דל-בוקה ומשחקי מחשב של הנסיך הפרסי (כן, כן, אני מהדור הזה, ואם אתם רק בענייני משחקי הכס וקנדי קראש – דפדפו קדימה יא צעירים). נוסף על כך, על אף שבית הספר הוגדר כדתי, לא הייתה לו באמת אפשרות לפסול בנות על בסיס הרקע הזה, ומכיוון שבבתי הספר החילוניים ברמת גן היו בממוצע 15 כיתות בשכבה, המון הורים העדיפו לשלוח את בנותיהם לתיכון דתי שיהיה קטן ואינטימי יותר, ועל הדרך שילמדו קצת יידישקייט (אז עוד לא פחדו פחד מוות מ"הדתה") ויתפסו קצת מרחק מבנים בתקופה המבלבלת של גיל ההתבגרות. כך שיצא שבכיתות מסוימות היו יותר בנות מבתי מסורתיים או חילוניים מאשר בנות דתיות. ועל אף שבית הספר התיימר להציג את עצמו כ"אולפנת התיכון הדתי תורני מדעי רמת גן", זה היה יותר טייטל מאשר מציאות, כי בפועל מי שקבע את הרמה הדתית של בית הספר הם אלו שרשומים אליו. בית הספר ניסה אומנם

להיאבק בזה, והמנהל שלנו אפילו חיפש פעם בנות סוררות במסיבה באחד הדיסקוטקים של תל אביב (אגב הסלקטור לא נתן לו להיכנס, הוא תפס בחוץ כמה בנות שיצאו לעשן ואחרי שאמרו לו שאסור להעיף אותן – בסוף השעה אותן ליומיים...), אבל בסופו של דבר כשאתה חייב לקבל את כולם – האמצעים שלך די מוגבלים. וזה לא כיף גדול להגיע לתיכון דתי ולגלות שאתה נחשב ל"רבנות" של הכיתה, במיוחד בגיל ההתבגרות כשבכל מקרה די מבאס להיות שונה. אז היינו ענווים אבל גילינו על בשרנו: לאינטגרציה יש גם מחיר.

האם אשלח את ילדיי לבית ספר פרטי, יקר וברדלני? האמת היא – יכול להיות שכן. צריך להכיר במציאות, כמו בבריאות – כשאנחנו רוצים לעבור ניתוח אצל הרופא הטוב ביותר, שבדרך כלל מקבל באופן פרטי וגובה על כך בהתאם – כך גם בחינוך, אנחנו רוצים עבור ילדינו את הטוב ביותר, וגם כאן – הטוב ביותר הוא בדרך כלל לא מה שמציעים בחינם לכולם. המצב מורכב עוד יותר היום, כשבתי הספר הפרטיים נעשו דבר כל כך נפוץ, ובמקומות מסוימים בכלל לא קיימות מסגרות ציבוריות או שאלו שכן קיימות הן כבר לא נחלתם של הכלל כמו בדור הקודם, אלא בהרבה מקרים הן פשוט ברירת המחדל של מי שלא התקבל לאף מסגרת אחרת.

"חנוך לנער על פי דרכו", אומר לנו שלמה המלך, ורעות צימרמן צודקת, ניתן לעשות את זה בתיכון ציבורי שמקבל את כולם, מונה 1,000 תלמידים ולא גובה שכר לימוד מפלצתי, הכול אפשרי. אבל הרבה יותר קל ליישם את זה בבית ספר קטן ופרטי שמורכב מאוכלוסייה חזקה ומשאבים רבים שמאפשרים לא רק חמש יחידות מתמטיקה ואנגלית אלא גם תוספת שעות להעשרה תורנית, חברתית וחינוכית. אז היום כשאני רואה מודעה של בית ספר שמחפש את התלמידים המוצלחים להצליח איתם, ומעביר את המועמדים שלו תהליך מיון דקדקני, אני כבר לא ישר מעקמת את האף. לפעמים נראה לי שגם להצליח עם המוצלחים זה לא תמיד דבר כזה פשוט, ושיש מקום גם לבתי ספר שלא צריכים להיאבק כל הזמן עם התלמידים שלהם על גבולות בסיסיים מבחינה דתית וערכית, ומסוגלים בזכות זה להגיע איתם לגבהים אחרים שבית ספר ציבורי בכלל לא מרגיש שהוא יכול לשאוף אליהם. עם זאת, אני מסכימה שצריך שבכל אזור יהיה לפחות בית ספר אחד שמקבל את כולם ללא סינונים, ושאף ילד לא צריך להרגיש שבגיל 14 כבר ויתרו עליו ושום מקום חינוכי לא מוכן להעביר אותו מתחת לנפת הקמח שלו. וכולי תקווה שילדינו יוכלו לבחור בין מסגרות ציבוריות מעולות למסגרות פרטיות מצוינות, ושבכל תחנה שבה יעצרו בדרך – יעברו חוויות משנות חיים.

"איך זה שכוכב אחד מעוז?"

כבר בגיל חודשים ספורים נכנס בעז לטיפול פיזיותרפיה שבהם התחיל לאחר שנפער פער בהתפתחותו הפיזית. טיפולי פיזיותרפיה לתינוקות ופעוטות זוהי חוויה לא נעימה בכלל. הקושי כהורים ללוות ולתמוך בילד הוא גדול, בעיקר כשבמהלך רוב הטיפול בעז התאמץ ובכה מרוב קושי.

מהר מאוד התבשל אצלי החלום שבמוקדם או במאוחר ולאחר טיפולי פיזיותרפיה מאתגרים, יבוא יום שבעז יתחיל ללכת, ולכבוד המאורע נקיים מסיבה עם משפחה וחברים ועם המטפלים השונים מתחנות חייו השונות. החלום נשאר די כללי וללא פרטים רבים. דבר אחד היה ברור לי: השיר שיתנגן בו יהיה שירו של נתן זך – איך זה שכוכב אחד מעוז:

"איך זה שכוכב אחד לבד מעוז.

איך הוא מעוז, למען השם.

כוכב אחד לבד.

אני לא הייתי מעוז.

ואני, בעצם, לא לבד."

עם השנים היכרנו במציאות כי בעז לא הולך בכוחות עצמו, וחלום המסיבה התפוגג לו...

בעז כבר בן עשר וחצי, טיפולי הפיזיותרפיה נמשכים ברצף מאז, ועליהם נוספו טיפולים וחוגים רבים ומגוונים. בעז חכם ומוכשר והתקדם המון, אך כמו בדברים רבים בעולמנו התהליכים הינם מדורגים וההצלחות באות במנות קטנות. אתם כבר יודעים על המסע המשפחתי עם האתונות, ולשם כך התכנסנו, אך מאיפה הכול התחיל? תלוי את מי שואלים...

תמיד אהבנו לטייל. אבא שלי מדריך ותיק וייחודי, וכבר מגיל צעיר אני מורגל בטיולי שטח. עד היום טיילתי מאות ימים ולילות שבהם צעדתי אלפי קילומטרים. סגליה גם אהבה לטייל אך לא באותה כמות ועוצמה. מאז

חתונתנו מסתבר שהיא המנוע המרכזי לטיולים משפחתיים ובזכותה אף זכיתי להוביל פעמיים תלמידים לאורך כל שביל ישראל. עם הזמן גם אצל סגליה צמחה השאיפה לעשות את שביל ישראל.

עם לידתם של בעז וכרמי, התרגלנו למציאות חדשה, אך גם אליה עשינו התאמות והוספנו לטייל (שוב, בעיקר בזכות סגליה...) ולישון בשטח. בשנים האחרונות כרמי גדל וכבר הולך ברגל, טיולים ארוכים וקשים,

ובעז גדל ועדיין נהנה מאוד להצטרף לטיולים.

מגיל צעיר בעז רגיל לשבת לי על הכתפיים, ועברנו כך טיולים וקילומטרים רבים, כולל לינת שטח לעיתים.

החי"רניקים שבינינו, ובעצם כמעט כל מי שחווה במשך חייו נשיאת משקל ואף משקלים כבדים, יודעים שברגעים הראשונים כובד המשא מפתיע אותך ושרירי הכתפיים הקרים מתכווצים להם תחת העומס, ולאחר שנכנסים לקצב הליכה מתרגלים באופן מפתיע לעומס, השרירים מתחממים והעניין נראה סביר. אך עם התארכות המסע הלחץ על הכתפיים גובר ומעיק כל כך עד שהדבר היחיד שנמצא לך בראש הוא הרצון להיפטר כבר מהמשקל הזה! למרבה ההפתעה מרוב רצון לסיים את החוויה קצב ההליכה גובר תוך ניסיון לקצר בכל דרך אפשרית.

בתחילת הקיץ השתתפנו, כרמי, בעז ואני, בטיול חוצה מדבר בהובלת אבא שלי. הטיול התחיל ביום חמישי אחר הצהריים ביישוב קידר הסמוך למעלה אדומים, משם צעדנו בשעות הערב דרך ג'בל מונטר (העזאזל) ומבצר הורקניה עד ללינה חפוזת בבקעת הורקניה. עם שחר המשכנו לראש מצוק ההעתקים וירדנו בשעות הבוקר המאוחרות הישר לברכות המרעננות של עינות צוקים (מומלץ בחום). סה"כ כ-22 ק"מ בשבילי מדבר יהודה הנפלא. בעז וכרמי עברו את הטיול כמו גדולים ונהנו מאוד. גם אני נהניתי אך הייתי זקוק לטיפול אינטנסיבי מידיו הנהדרות של שי רבינוביץ. נאלצתי להשלים עם הידיעה כי גם לכוה הפיזי ולכוה הסבל שלי יש גבול.

באותה תקופה גם סגליה וגם אני הבנו כי אנחנו לקראת

סיום עבודתנו כשכירים, כל אחד במקום עבודתו, והחלטנו לתזמן את סיום עבודתנו ביחד ולפנות זמן ממושך יחסית לטובת המשפחה. הדרך המתבקשת לעשות זאת היא בצורת טיול ארוך.

ללכת עם בעז על הכתפיים לאורך זמן – כבר לא רלוונטי. לטייל עם ג'פים או טרקטורונים – מעולם לא היה רלוונטי מבחינתי.

וכך עלה הרעיון לטייל עם חמורים!

עצם הרעיון קצת מפתיע שכן מעולם לא גידלתי או טיפלתי בחמורים או סוסים...

קבענו תאריך לקראת סוף הקיץ וסיום הקייטנות, והשארנו לנו חודש עד לתחילת המסע ללמירה והתארגנות.

בחודש הזה נפגשתי עם חבר'ה בעלי ניסיון עם חמורים, תכננו תכנון ראשוני של המסלול והכנו רשימות ציוד.

במהלך ההכנות סגליה הבינה שאין לנו סיכוי לצלוח את המסע הזה ללא עזרה בשטח. לכך התגייס חברי גדי ניר שהצטרף עוד בשלב התכנון. לשמחתנו הצטרפו אלינו גם חבר'ה מראש צורים, האחים עודד וגלעד אהרונים ואמיתי לוי. עם נבחרת כזאת ידענו שאומנם הדרך תהיה קשה אך אפשרית, ובטוח שתהיה מהנה הרבה יותר.

גם את הציוד התחלנו לרכז. לכבוד המסע רכשנו ושדרגנו ציוד רב: אוהל לשמונה נפשות עם פתיחה מהירה, כלי בישול ואוכל, מזרונים בעובי ארבעה ס"מ שתפרנו במיוחד במתפרה של ערבים בצומת אלמוג, שקים ייעודיים לציוד ומזון שנתפרו אף הם באותה מתפרה, ועוד...

ידענו שבעז יצטרך אוכף מיוחד מניסיונו ברכיבה טיפולית שבעז עובר מזה כארבע שנים, שהרי שם יש צוות שלם שמלווה אותו בעת הרכיבה: מדריך, מוביל, ושני שומרי צד. לנו היה ברור שאין זה מעשי לנהוג כך בטיול, לכן פנינו לליאור שכטר השפיק! רכשנו אוכף המיועד לסוסי פוני והבאנו לליאור את מנשא הטיולים האיכותי שקיבלנו לכבוד לידת בעז. ליאור פירק מהמנשא את המושב עם מסגרת האלומיניום שלו, ובכישורו הרב חיבר אותו לאוכף. כך יכול בעז לשבת על אוכף איכותי, לאחוז ב"קרן" של האוכף, להישען אחורה על המשענת, ולהיות רתום בעזרת שתי כתפיות ורצועת חזה.

עתה נותר עניין פעוט: למצוא חמורים! היה זה הדבר הראשון שהתחלתי להתעסק איתו ולברר לגביו, אילו חמורים כדאי לקנות ומהיכן? כל מי שגדל ביהודה ושומרון יודע שבשביל להשיג חמור צריך בסה"כ חמישים ש"ח ולקפוץ לכפר השכן... אז מסתבר שהדבר לא פשוט בכלל מהסיבות שלהלן:

1. בשביל טיול כזה צריך אתונות ולא חמורים זכרים. האתונות בניגוד לחמורים לא נוערות! וכשמתארחים בקיבוץ, סמוך לבתי התושבים, הדבר האחרון שאתה רוצה שיקרה זה שכל השכונה תתעורר מהנעירות של החמורים. ובכלל, גם אצל בני האדם הנקבות עמידות ומוצלחות יותר.

2. צריך אתונות שרגילות לעבוד. מכיוון שלנו אין את הניסיון, הכישורים והזמן לאלף אותן, היינו חייבים אתונות הרגילות לעבוד. ולכן האפשרות לקנות אתונות מיהודים ירדה – אצל יהודים יש אתונות בעיקר בפינות חי, ובחוות שבהן עושים טיולי חמורים, אך גם אלו טיולים קלים ומונוטוניים.

3. אצל בני דודינו חלה ירידה משמעותית בשימוש בחמורים. אצל הדורוים בגולן הסנדריים והטרקטורים החליפו את הבהמות לחלוטין. גם אצל ערביי ישראל כמעט שלא רואים יותר חמורים.

מתוך כך עשיתי את הדבר המתבקש ופניתי בעזרת חברים שונים לערבים מאזור הגוש, ואכן כולם אמרו שבלי בעיה הם מארגנים לנו כמה אתונות שנצטרך. בהתקרב מועד הטיול התברר שכולם – אחד אחרי השני – לא הצליחו לארגן את האתונות. וכך מצאנו את עצמנו ימים ספורים לפני המסע ללא אתונות.

סגליה והילדים היו בכל השבוע שלפני הטיול אצל סבא יוסי וסבתא ברכה בשדה אליהו, ואני עסקתי בהכנות האחרונות. התכנון שלי היה לעלות לצפון עם כל הציוד ביום חמישי ולהמשיך כולנו יחד ביום שישי לקיבוץ גדות כתחנה קדמית, ושם לעשות את השבת בביתה של עפרה – אימו של גדי החבר שמצטרף למסע, וביום ראשון על הבוקר לעלות ליישוב נמרוד אשר למרגלות החרמון.

הכול היה תפור, ואתונות אין!

בהפעלת ניהול חירום הגעתי דרך חברים למגזר האחרון שעדיין משתמש בחמורים – בני דודינו הבדואים בנגב. ביום חמישי, 72 שעות לפני היציאה לדרך, ירדתי לפזורה הבדואית שבין ערד לכסיפה, ושם הוביל אותי שפיק החביב בשבילי עפר מאובקות לחמולות שונות שאיתן יצר קשר. היה זה יום לחוץ וחוויתי אך יצאתי ממנו בידעה שיש לנו אתון אחת בוודאות ועוד אחת בספק, מתוך השלוש שהיינו צריכים...

שפיק שהתברר כאדם רציני וחדור מטרה, התרגש מהסיפור שלנו והבטיח לי שעד יום ראשון בבוקר יהיו לו שלוש אתונות. הדעות הקדומות שלי על המגזר לא נתנו לי להיות מספיק רגוע באשר להבטחתו של שפיק, אך טוב יותר מזה לא היה לי. גם את ההובלה מהפזורה לנמרוד שבצפון הגולן תיאמנו עם מוביל בדואי מהפזורה (אליו הגענו דרך איש עסקים פלסטיני, בעל שווארמייה בערד...).

נפרדתי משפיק החביב, עם אפס אתונות ביד ותקווה גדולה בלב, משאיר בידי מקדמה כספית ואת האמון שלי שביום ראשון בבוקר יגיעו אלינו לצפון שלוש אתונות כפי שמתחייב על פי התכנון שלנו.

כך עשיתי את דרכי צפונה לקראת המסע הגדול, עמוס בציוד רב ומגוון, אל המשפחה והחברים שמצפים ומגויסים לעניין, עם המון תוכניות בראש, התרגשות גדולה בלב, ותלות מוחלטת בבדואים שלא הכרתי עד לפני כמה שעות...

◦ משפחת ברגלס ◦

היא

ליאור לבית אושרי,
בת 29.
גדלה בנתניה.
בת שבט לביא
בסניף ותיקים.
עובדת כעו"סית
בבית החולים
הדסה עין כרם.

הוא

אבי לבית ברגלס,
בן 29.
גדל בגינות שומרון.
בן שבט לביא
בסניף
גינות שומרון.
עובד כעצמאי
בתחום
העץ והצבע.

ילדים זה שמחה
תמר (שנתיים וחודשיים), כרם (1).

מיקום ביישוב:
רחוב ספיר, מתחת למשפחת אפרים.

גרים בראש צורים:
שנה וארבעה חודשים.
גרנו לפני: נופי פרת, גבעת הראל.

"מה הייתה השאלה???"

זיכרון מימי בית הספר:
ליאור – כדורי הפלאפל של המורי בכל יום שלישי...
אבי – ההופעה הראשונה שלי בחו"ל עם מקהלת פרחי השומרון.

דמות שהיו רוצים לעשות איתה חברותא: יותר לשבת על
קפה פחות חברותא... נעמי שמר.

מילה טובה על מערכות החינוך של הילדים שלהם: אחלה
מטפלות.

מאחלים לראש צורים לרגל שנת ה-50: הקמת שכונות
נוספות...

ולסיום דבר שלא הייתם רוצים שאנשי ראש צורים ידעו:
אבי מעריץ נלהב של יהורם גאון!

המעבר לראש צורים: בעקבות משפחת שפירא, דרורית
ויהודה (יותר בעקבות האחיינים המהממים שלנו!).

הבוקר נפתח ב-6:00 כמד"ס, שירה + ריקודים, ואז ארוחת
בוקר משפחתית.
סתם!!! אנחנו ממש לא טיפוסים של בוקר.

הכי כדאי לבקר בספונטניות: בשבת, כשאנחנו בבית...

מנת הדגל של הבית: צ'יפס ונקניקיות או סטייקים.

אילו היו כותבים עליהם ספר, שמו היה: האיש שלא מוצא
את אשתו.

מסר שלמדו על בשרם: לקחת רישיון נהיגה לכל טיול בחו"ל!

ילדים ונוער:

שלדון פוקס – דרך לנדי:

שלד חי מהלך, הרפתקאות מסמרות שיער, קוסמים וקסמים, מפלצות, סיפור בלשים והרבה הרבה אקשן. כל אלה הם מרכיביו של "שלדון פוקס", ספר נוער חדש ומרתק על ילדה בת 12 שחוברת לבלש קוסם בדרך להציל את העולם מפני הרשע.

ומהצד השני: עלילה משומשת שבמרקזה חיפוש אחרי חפצי כוח, לעיתים מאולצת כדי להתאים לצורכי הסופר, כריכה מחרידה ומגובבת, דמויות בעלות עומק רגשי של אמבה, ותרגום ועריכת תרגום בעייתיים לעיתים. את הספר הזה כבר קראתם עשרות פעמים, בסדרות "פרסי ג'קסון", "הארי פוטר" ובשלל החיקויים האחרים שממלאים בימינו את מדפי הפנטזיה לנוער בעולם כולו. "שלדון פוקס" הוא שני אלה גם יחד: ספר נוסחתי, אבל נוסחה משכנעת ומבדרת. נערה צעירה נקלעת בעקבות מותו של דודה לעולם של מכשפים וקוסמים, שמתקיים במקביל לעולם הרגיל והמוכר לכולנו. היא מגלה שגם בה טמונים כוחות, כמו גם הבטחה טמורה שבוודאי תתפתח בספרים הבאים בסדרה, ועוברת מסלול של חניכה במקביל למלחמה אכזרית נגד כוחות הרשע. כל זה בתוך עלילה קצבית, קולחת ומשעשעת לפרקים. מסוג הספרים שקשה לעזוב, גם אם אין בהם דבר מעבר לערך הבידורי. הספר מתחיל במותו הפתאומי של סופר אימה מצליח בשם גורדון אדגלי, שמוריש בצוואתו את אחוזתו וכל נכסיו לאחייניתו האהובה בת ה-12, סטפני. בהלווייתו היא פוגשת לראשונה באדם מכוסה מכף רגל ועד ראש, שעד מהרה יציל את חייה ויהיה לחברה הטוב ביותר – שלדון פוקס. חיש מהר היא תגלה ששלדון, שהיה ידיד טוב של דודה, אינו אלא אדם שמת לפני מאות שנים אך משום מה ממשיך להתקיים בתור שלד מהלך. כצפוי לכל מי שמכיר את הנוסחה, הדוד השאיר במותו סוד אפל, שעשוי להביא לסוף העולם אם יגיע לידיים הלא נכונות: שרביט שיצרו קוסמים קדמונים במלחמתם נגד כוחות אופל שמשלו בעולם בעבר. סוד זה מצוי כעת בידיה של סטפני, וקוסם בשם שפיפון מנסה לגזול אותו ממנה בכל מחיר, במטרה לשעבד את העולם כולו ולהחזיר לתחייה את אותם כוחות אופל קדומים. עם שלדון וידידים אחרים ביחד, יוצאת סטפני להציל את העולם מגורל נורא. בדרך יצטרכו לגבור על בוגדים ועל מפלצות רצחניות ולהתמודד עם אוברדן. [ביקורת מתוך כתב העת "בלי פאניקה"]

גברת פלפלת; אישה בגודל כפית – אלף פרויסן:

הִיָּה הִיָּתָה פֶּעַם אִשָּׁה, גְּבֵרַת פִּלְפֶּלֶת שְׁמָה. עָרַב אֶחָד שְׂכָבָה לִישָׁן, כְּמוֹ שְׁנָשִׁים עוֹשׂוֹת בְּדֶרֶךְ כָּלִל, וּלְמַחֲרָת

הַתְּעוֹרְרָה, כְּפִי שְׁנָשִׁים עוֹשׂוֹת בְּדֶרֶךְ כָּלִל, אֲבָל אִזּוֹ הִיא נִהְיָתָה קִטְנָה כְּמוֹ כְּפִית, וְזֶה בְּדֶרֶךְ כָּלִל לֹא קוֹרָה לֹאֲפִי אִשָּׁה. אֵת גְּבֵרַת פִּלְפֶּלֶת, שְׂבָאֲרַח פֶּלֶא נִהְפְּכַת לֹאֲפִי קִטְנָה וְחֻוָּה הִרְפֵּתָקָאוֹת מְצַחִיקוֹת וּמְפִתִּיעוֹת, כְּלָנוּ מְכִירִים מִסְדֶּרֶת הַטְּלוּיָזִיָּה הַמְצִיָּרָה. אֲבָל דְּמוּתָהּ הַבִּלְתִּי נִשְׁפָּחַת רֵאָתָה אֹרֹךְ לְרֵאשׁוֹנָה בְּסִדֶּרֶת סְפָרִים שְׂכָתָב אֶלֶף פְּרוֹיֶסֶן הַנּוֹרוֹגִי הַחֵל מִשְׁנַת 1957. הַסְּפּוֹרִים הַמְשַׁעֲשְׂעִים וְהִיָּפִים עַל גְּבֵרַת פִּלְפֶּלֶת כְּתוּבִים בְּאוֹרֶה הַנּוֹרוֹגִית שֶׁל אוֹתָהּ תְּקוּפָה, וְיֵשׁ בָּהֶם הוּמּוֹר, קֶסֶם וְשׁוֹכְבוֹת שֶׁהִפְכוּ אוֹתָם לְקִלְסִיקָה שֶׁל סְפָרוֹת הִילָדִים הָעוֹלָמִית. עֲכָשׁוּ לְרֵאשׁוֹנָה יְכוּלִים גַּם הִילָדִים וְהִילָדוֹת בִּישְׂרָאֵל לִהְיוֹת מִן הַסְּפּוֹרִים שֶׁתִּרְגְּמוּ לְעִבְרִית, וּלְהִפְרִי צִדִּידִים חֲדָשִׁים שֶׁל גְּבֵרַת פִּלְפֶּלֶת.

שליחות חשאית; מבצע קהיר – דנה אלעזר-הלוי:

הַחוֹרֵף עֲדִיין בְּעִיצוּמוֹ. גִּיא, נֹעַם וְרוֹעֵי חֲזוֹרוֹ לֹא מִזְמָן מְבִרְלִין, וְאַחֲרֵי הַאִירֻעִים הַמִּפְחִידִים וְהַמְסוֹכְנִים שֶׁחוּ שֶׁם הֵם שִׁמְחִים לְחֲזוֹר לְחִיָּהּ הַרְגִילִים בְּתֵל אַבִּיב – לִימוּדִים, מִבְּחָנִים, מִסִּיבּוֹת. שִׁיחַת טֵלְפּוֹן אַחַת מִחֲנֹן שׁוֹמְרוֹנִי, אִישׁ הַמוֹסֵד, מִשְׁנָה הַכוֹל. בְּקֹהִיר, בִּירַת מְצָרִים, קָם אֲרֹגוֹן חֲדָשׁ שִׁמְאִיִּים עַל שְׁלוֹם הָעוֹלָם. הַמוֹסֵד זָקוֹק לְעוֹזְרָתָם שֶׁל הִילָדִים, וְהַפֶּעַם מְגִיִּים אוֹתָם לְפַעֲלִיּוֹת בְּאוֹפֵן רִשְׁמִי. הִילָדִים מִתְּלַבְּבִים מִמַּעֲמָדֵם הַמְּקַצְעִי וּמִהַמְּבַצֵּעַ הַחֲשָׁאִי הַצְּפוּי לָהֶם בְּלֵב הַבִּירָה הַגְּדוּלָּה בִּיּוֹתֵר בְּמִזְרַח הַתִּיכוֹן, אֲבָל הַמוֹמִים לְגַלּוֹת אֵת הַחֲדָשׁוֹת הָרַעוּת: חֲנַן הַחֲלִיט לְצַרֵּף אֵלֵיהֶם אֵת אוֹפִיר, הִילָד הַשְּׁנוּא עֲלֵיהֶם עוֹד מִיָּמֵי הַמְּבַצֵּעַ בְּמִנְהַטָּן. אוֹפִיר מְצַלִּיחַ לִשְׁבֹּשׁ אֵת הַאִיזוֹן בֵּין הַשְּׁלוֹשָׁה, וּמֵאִיִּים לֹא רַק עַל הַחֲבֵרוֹת בִּינֵיהֶם אֲלָא גַם עַל הַמְּבַצֵּעַ כּוֹלוֹ.

מבוגרים:

משפט בוונציה – רוברטה רייץ:

1575. הַמִּיָּלָדֶת חֲנָה לֹי מְצִילָה אֵת מִתִּיאוֹ הַתִּינוֹק, בֶּן לְמִשְׁפַּחָה וְנִצְיָאֲנִית עֲשִׂירָה, מִרְצַח בִּידֵי דוֹדוֹ תֹּאבֵה הַבְּצֵעַ, וְנִמְלִטָה עִימוֹ וְעַם בַּעֲלָהּ הָאֵהוּב אִיזָק לְקוֹנְסְטַנְטִינוֹפּוֹל. מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל מִתִּיאוֹ מֵתָה בְּמִגְפָּה, וְחֲנָה וְאִיזָק הֵם כֹּל עוֹלָמוֹ. אֲבָל מִתִּיאוֹ הוּא יוֹרֵשׁ הַהוֹן שֶׁל אַחוֹזָת וִילָה דִי פְּדוּבִנִי, וְזוֹ מוֹשַׁכַּת אֵת תְּשׁוּמַת הַלֵּב שֶׁל אַנְטוֹנִיו פּוֹסְקָאֲרִי, נוֹכַל שְׁנוֹאֵשׁ לְקַבֵּל אֵת הַהוֹן לִידֵיוֹ. הוּא וְצִ'סְקָה, יִפְהַפִּיָּה תַּחְבּוּלָנִית שְׁטוּוּהָ אֵת דְּרַכָּה אֵל חִיָּה שֶׁל חֲנָה, חוֹטְפִים אֵת מִתִּיאוֹ וְנִמְלִטִים אִתּוֹ לוֹונְצִיָּה. פּוֹסְקָאֲרִי זוֹמֵם לְתַבּוּעַ אֲפוֹטְרוֹפִסוֹת עַל מִתִּיאוֹ בְּפָנֵי בֵּית הַמִּשְׁפָּט – וְלַהֲרוֹג אוֹתוֹ לְאַחֵר מִכֵּן. חֲנָה, הַנוֹאשָׁה לְהַצִּיל אֵת בְּנָהּ, מְגִיעָה בְּדֶרֶךְ לֹא דֶרֶךְ לוֹונְצִיָּה, מוֹאשְׁמַת בְּרִצָּח דוֹדוֹ שֶׁל מִתִּיאוֹ וּמוֹשַׁלַּכַּת לְכֹלָא. הָאֵם הַצַּדִּיק יִיעֲשֶׂה וְהָאֲמַת תִּצָּא לְאוֹר?

על מעלת הנטיעה

צביקה – כרמטע מגדל עוז ראש צורים

ידועה ומוכרת האמרה "אם היתה נטיעה בתוך ירך ויאמרו לך הרי לך המשיח, בוא ונטע את הנטיעה ואחר כך צא והקבילו" (אבות דרבי נתן, לא). עד כדי כך חשובה הנטיעה שהמשיח יחכה, קודם כול תגמור את הנטיעה ואחר תתפנה למשיח.

בזמן האחרון גמרנו נטיעה של 19 דונם גודגון ו-5.5 דונם דובדבן במגדל עוז, ו-5.5 דונם גודגון ו-6.5 דונם דובדבן בראש צורים, סך הכול 36.5 דונם. למי שלא מצוי בעניין זהו מבצע של ממש – החל מהזמנת והכנת השתילים שנתיים מראש, וכלה בהכנות בשטח שכוללות עקירת ופינוי הגידול הקודם, סיקול, תכנון וסימון שורות ובורות, חפירה, עוד פעם סיקול, פיזור קומפוסט בבור, תקיעת בזנ"טים בשורות, חוטי הדליה וקשירה לעצים ובסוף בסוף החלק הכי חשוב – נטיעה.

אמרתי כבר כמה פעמים לצעירים שבאים לעבוד איתנו במהלך השנים האחרונות שהאדם נמשל לעץ והעץ לאדם. כל כך הרבה תכנונים, מחשבות איזה זן לנטוע, כמה חודשי הכנה, ובסוף כמו לידה – נטיעה חדשה, חיים חדשים כאן באדמת גוש עציון. העצים רכים וצעירים, צריך לעצב אותם. בשנים הראשונות יש הרבה עבודה בעיצוב העץ. כל נוטע יש לו את החלום והתכנון איך המטע יראה בעתיד ומה הוא מצפה מאותה חלקה שנטע. גם בחינוך הילדים יש לפעמים את אותן דילמות ושאיפות. ההשקעה בחינוך הילדים בשנים הראשונות חשובה להתפתחות טובה, ולא סתם אומרים שבגן הילדים זה כבר מאוחר מדי. כך גם העצים הצעירים, אם נרצה מטע וחלקה לדוגמה נצטרך להשקיע בקשירה והכוונה של כל ענף למקום, מים ורשן במינון ובעיתוי הנכון, טיפול נגד מזיקים וריסוס עשבים מפריעים.

"בחגיגת מטעים במגדאל נתכבד [הרב קוק] בנטיעה הראשונה, והיה בהתרגשות נוראה ברעדת קודש, זלגו עיניו דמעות ופניו כלפיד אש, ולא לקח את המעדר אך בידו טיפל ברגבי האדמה, וכשנשאל על התרגשות זו, שהיא כמו שראוהו בקבלת מלכות שמים בקריאת שמע, אמר: הרי זו התדבקות במדותיו של הקדוש ברוך הוא, להתעסק במטע בארץ...". גם אנחנו צוות המטע נרגשים לקראת הנטיעה, ובנטיעה עצמה אנחנו מגשימים את חזון מתיישבי גוש עציון שלא זכו לראות אותו בתפארתו – בתים, שכונות, יישובים ומטעים של עצי פרי. צוות המטע יודע ומעריך שהחלטה על נטיעה בימינו כרוכה גם בתחשיב כלכלי ובבדיקה כלכלית, ולא הכול ציונות והפרחת השממה, ועל כך אנחנו מודים להנהלות הקיבוצים על האמון ועל ההשקעה האדירה במהלך הנטיעה.

כל חברותיה של רבקי כבר התחתנו והקימו משפחה. גם היא רוצה, אבל צל שמטיל אחיה הקטן והמיוחד טורף את סיכוייה; ניסים מוכן להרחיק עד לפילדלפיה כדי לזכות בכרכה לבנו החולה; ציפי נאלצת להתעמת עם הפחדים הגדולים ביותר שלה כדי להרגיש טהורה; דיוויד נמצא בתא מעצר בגואטמלה ומנסה להיזכר במספר שיכול להוציא אותו לחופשי; ואילו ברוך מתאמץ להסתיר את האבל המייסר אותו על נפילת חברו בשדה הקרב. חצי חלון, חצי מראה מציג אוסף דמויות ייחודי ומסקרן מן העולם היהודי-חרדי בישראל של ימינו. הן מביטות אלינו מתוכו כפי שלא נגלו בפנינו מעולם בספרות העברית החדשה. התמודדויות קשות מנשוא ומאויים רבי עוצמה, קשיי יום יום וכמיהות כמוסות – כל אלה מרכיבים שנים עשר סיפורי חיים מרתקים ונוגעים ללב, שקשה שלא ללכת שבי אחריהם.

עד שנגיע הביתה – מיכאל שיינפלד:

המורה איתן פלס מחנך את עשרים וארבעה תלמידי כיתה 3 באהבה גדולה, ועם ליאת אשתו ביחד הוא מגדל את בנם היחיד מתן. בלילה גשום, בשעה מאוחרת, נשמעת דפיקה בדלת ועל מפתן ביתם עומד תמיר, תלמידו של איתן, המבקש מהם בקשה לא שגרתית שעלולה לערער ולפרק לגורמים את ההגדרה המוכרת והטובה של המושג משפחה. כניסתו של תמיר לביתה של משפחת פלס כופה על איתן לברר את קשריו עם האנשים שסובבים את עולמו: אשתו, בנו, הוריו ותלמידיו האהובים. אט-אט ולא בקלות הוא לומד לפענח את המהות העמוקה של המושג בית ולהבין את כוחם ואת חולשתם של שלושת הבתים שבחיי: הבית שבו גדל כבן יחיד, הבית שבנה עם ליאת ובית הספר שבו הוא מלמד. המצב החדש והלא-צפוי וההחלטות שהוא מקבל גורמים לאיתן לשרטט את הקו הדק המפריד בין הורה למורה, בין כיתה למשפחה, בין בן לתלמיד ובין אבהות לזוגיות. בסיפור הזה כולם מבקשים להגיע הביתה – תמיר, המחפש לו בית אוהב ומעצים; ליאת, המנסה לייצב את הבית שכה חיכתה לו; גם מתן, שמקפץ יום-יום ברגליו הזעירות מהמשפחתון לביתו; וכמובן איתן, שנקרע בין הבתים שבחיי. כל אחד מהם מנסה, בדרכו, להבין מהי משפחה ולגלות מהו בעצם פשר החיפוש של כולנו אחר המקום שבו נרגיש בבית.

ספרים אלו, וספרים חדשים נוספים לפעוטות, ילדים, נוער ומבוגרים מחכים לכם בספרייה. נשמח לראות את כולם בפעילות בימים א-ו-ג בשעות 15:45-17:45.

את האוכל והשתייה תשאירו בחוץ בבקשה, לטובת ניקיון המקום והשמירה על הספרים. קריאה מהנה, מחכים לכם – ספריית ראש צורים.

פבלובה | שלהבת ועמיצור איתם

הוראות הכנה:

שמים במיקסר את החלבונים והמלח ומקציפים במהירות גבוהה. אחרי 2 דקות מתחילים להוסיף בהדרגה את הסוכר. מקציפים עוד 8 דקות עד שהקצף יוצא יציב ומבריק. מוסיפים כף קורנפלור ומערבבים מעט. מעבירים את הקצף לשקית זילוף ומזליפים עיגולים. אופים על חום נמוך 100-125 מעלות צלזיוס במשך שעה-שעה וחצי. אל תוך העיגולים מוסיפים קצפת מתוקה ומעליה רימונים (אפשר גם פירות יער או פרי חמצמן אחר לאזן את המתיקות - לא בט"ו בשבט).

החומרים למרנג:

- 4 חלבונים
- 1½ כוסות סוכר
- ¼ כפית מלח
- 1 כף קורנפלור

לקראת ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות, אנחנו מביאים לפניכם מתכון נוסף, שזכה אף הוא בתחרות ערב פתיחת שנת היובל בראש צורים, בקטגוריית הקינוחים. כולנו אוהבים לאכול את פירותיה של ארץ ישראל, ופירות שנמצאים על גבי פבלובה הם המשובחים ביותר. אז בבקשה קבלו את המתכון של שלהבת ועמיצור איתם:

סיירת - עוזרת או לא עוזרת? | צור כהן

מישהו חס וחלילה. כלומר למעשה המשפחות אינן יודעות מי בדיוק מביא להן את החבילות, והמתנדבים לא יודעים פרטים שהם לא צריכים לדעת על המשפחות. מסיבה זו אין זה מטעמה ואין זה ממקומה של הסיירת "לגשש ולבלוש" אם המשפחות מקבלות סיוע חיצוני או לא, ואם הן יודעות להתנהל בצורה נכונה או לא. ואחרי הכול עדיין אפשר לטעון שהחבילה אינה עוזרת בהכרח, מפני שהסיירת מחלקת למשפחות שלפי המידע שבידינו "צריכות את זה", אבל איננו מתערכים בהחלטות הכלכליות של כל משפחה ומשפחה, ולכן איננו יודעים אם החבילה "יעילה" ונותנת את המענה הנצרך כדי לצאת מהמצוקה.

לעומת זאת, אפשר לומר שהחבילה אכן עוזרת לאותן המשפחות מכיוון שכאשר יורד סכום כסף משמעותי מסך ההוצאות החודשי של המשפחות, אותו הסכום שהן לא מוציאות בזכות החבילות השבועיות יכול ללכת להוצאות אחרות, וכך יש להן יותר "אוויר לנשימה" ורוגע מבחינה כלכלית ובסופו של דבר הן יכולות לכוון את הכסף שנחסך לסגירת הפערים. מנגד לא כל המשפחות שאנו מחלקים להן מגיעות מלכתחילה ממקום שבו הן יכולות לעמוד על הרגליים מבחינה כלכלית, ולכן החבילות נעשות עבורן צורך קבוע שבלעדיו יהיה להן קשה להתמודד.

לאחר הצגת שני הצדדים, נראה כי הטענה המרכזית התומכת בדעה שזה לא עוזר היא שהחבילה אינה פותרת את המצב הקשה שאליו נכנסה המשפחה ואף מנציחה אותו, והטענה המרכזית התומכת בדעה שהחבילות כן עוזרות היא שהן נותנות רוגע ויציבות כלכלית, גם אם זמנית, עד אשר המשפחות יוכלו לעמוד בזכות עצמן. דעתי בנושא היא שאנחנו במצב של צומת דרכים כי נכון לעכשיו החבילות משמשות מעין "פלטטר" למשפחות, ועלינו להחליט אם ואיך אנחנו רוצים לעזור להן לצאת מהמצוקה באופן מהותי כדי שלא יגיעו למצב שבו החבילות הן הסיוע היחיד שעליו הן נשענות. לסיכום זוהי שאלה כבדת משקל שצריכה מחשבה זהירה ושקולה. נשמח לשמוע הערות, הארות, הצעות וכולי.

צור - 0586665777

סיירת רז הוקמה לפני כשנתיים בידי שבט מורשה, והיום מופעלת בידי שבט הנני. סיירת רז היא עמותה ללא מטרות רווח, הבנויה על מתנדבים, אשר מחלקת חבילות מזון למשפחות מעוטות יכולות באזור גוש עציון על בסיס שבועי. המתנדבים הם במגוון רחב של גילאים, החל בילדים שעומדים ומתרימים מזון ברמי לוי, עבור בילדים ונוער שאורזים את החבילות, ונוער שמחלק אותן לבתי המשפחות, וכלה בנהגים שמסיעים את המחלקים.

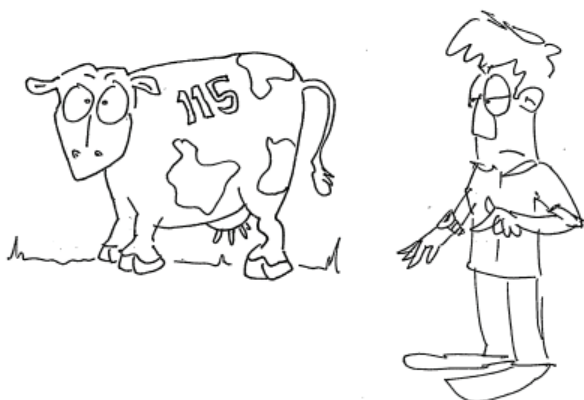
כמתנדב בסיירת אני מעלה כאן שאלה שבזמן האחרון הרגשתי שהיא עולה בהקשרים שונים, והרגשתי צורך לדון בה. כמובן שאין לי שום כוונה לפגוע במישהו ואני מבקש סליחה מראש אם מישהו עלול להיפגע. נוסף על כך, אני חושב שאין לי תשובה מוחלטת בסופו של דבר, והעניין צריך בירור עמוק יותר.

האם סיירת רז עוזרת באמת לאותן משפחות מעוטות יכולת, או שמא היא רק מנציחה את המצב הקיים מבלי לעזור בצורה ממשית למשפחות לצאת מהמצוקה?

יש מי שאומרים שזה לא עוזר, בגלל שכאשר המשפחות לא מקבלות סיוע מקצועי לניהול חיים כלכליים נכונים, וממשיכות לקבל את החבילות של הסיירת או סיוע דומה, אז הן לא יצליחו לצאת מהמצוקה והן עלולות לשקוע יותר כי אין מי שיסייע להן ללמוד להתנהל בצורה מבוקרת ונכונה, אפילו אם הן יצאו מהמצוקה.

מצד שני אפשר לטעון שכאשר אנחנו מקבלים מידע מהרשויות על משפחות במקום מסוים, אנחנו יכולים להניח שהאנשים האחראים לכך באותו המקום מכירים את אותן משפחות, וככל הנראה עוזרים להן. עם זאת, מלבד אותן משפחות, יש לא מעט משפחות שקיבלנו את המידע עליהן מאנשים פרטיים אשר שמעו על אותה משפחה והעבירו לנו, "מפה לאוזן", ואז איננו יכולים לדעת מהי הסבירות שהמשפחות מקבלות סיוע חיצוני. נוסף על כך שאיננו יודעים, גם אין זה לפי דעתי ממקומה של הסיירת לבדוק אם משפחה כזו או אחרת אכן מקבלת סיוע, ואפשר ללמוד זאת משמה של הסיירת. הסיירת נקראת "סיירת רז" בשל העניין של הרז, הסוד, ולא על שם

הולך לרפת בפעם האלף ואחת
אך טרם ראיתי לדה אחת

בחרף אוהב לעצבן ת'מבגרים
מגיע לתפלה בדבון וסנדלים

למי שהתיאש משנה משלגת
אני מזכיר שהשנה מעברת

לאכל בחדר אכל זו שתפות וחוויה
אך זה פחות ממלץ בשבת מאד גשומה

מהכיתה) כל התלמידים נעלמו, יצאו במרוצה אחרי בועז ואני בלית ברירה נגרר אחריהם. כאשר אני מגיע לדשא של גן הטרקטור אני מגלה להפתעתי הגדולה קטפולטה קטנה ואמיתית מאוד, עומדת במרכז הדשא. עודי הלום ממראה הקטפולטה המושלמת, כאילו חזרנו בזמן לתקופת רומא – קטפולטה עשויה מעץ, מכף הקלע ועד הגלגלים – ובועז מפנה את הדשא מילדים. כל הילדים נעמדים מאחורי שער מגרש הכדורגל לכיוון החניה ואני לידם.

בועז ניגש לקטפולטה ומוביל אותה אל השער, שם הוא מטעין אותה באבני בליסטרה קצת גדולות יותר מכדור טניס. בועז משחרר בפתאומיות את החבל ואבן הבליסטרה מתעופפת ונכנסת לשער השני. אני, תלמידי הכיתה וכל הצופים, פורצים במחאות כפיים ספונטניות. אחרי שהאבנים נורו בועז נעמד ליד הקטפולטה ונותן הסבר מפורט על התפתחות כלי הנשק הרומאיים והיווניים, וכך בסופו של דבר אחרי שנה שלמה שבועז לא לומד ולא נוכח בכיתה, הוא מצליח ומקבל ציון מאה על ידע והשקעה. כך בזכות כלי נשק רומאי בועז, שבדרך כלל חווה רק כשלונות בתחום הלימודי, עבר חוויה של לימוד והצלחה שסייעו לו בהמשך ללמוד ואף ליהנות מהלימוד והיצירה (כמובן שמייד בסוף השיעור ביקשתי מבעוז לנתק את הקטפולטה כדי שאף ילד לא ישחק בכלי נשק מסוכן זה), וכך בזכותו של בועז קיבלתי חינוך רומאי והתחלתי לבנות את השיטה שלי להערכה בהיסטוריה בעזרת יצירות שונות – הצגות, דגמים, סרטים, מצגות ועוד ועוד – שמאפשרות לכל תלמיד להתחבר בדרך שלו לנושא ההיסטורי הנלמד. והיום בועז הוא מדען גרעין מפורסם... סתאאם, היום הוא בצבא ביחידה מובחרת והוא עוסק בנשקים קצת יותר מודרניים (או יותר פרימיטיביים?)... מדי פעם כשיוצא לנו להיפגש הוא חוזר ומדבר על הקטפולטה בגעגוע רב.

הפעם הסיפור מגיע לא מחדר הטיפול אלא מכיתה הלימוד. עוד בימים שבהם בית הספר "ראשית" היה בראש צורים וילדי ראשית הסתובבו בין העצים והדשא של גן הטרקטור וחורשת "אם תרצו", כבר אז לפני כעשר שנים לימדתי היסטוריה או בכינוי שלי לרוב שיעורי ההיסטוריה שאני מלמד: "היסטורמה", כי ההיסטוריה היא כמובן הדרמה הגדולה מכולם שעדיין נמשכת...

לשיעור היסטוריה אני נכנס הרבה פעמים מחופש לדמות שעליה אני הולך ללמד או לדמות אחרת שנמצאת בדרך כלל ברקע של הסיפור. אני נכנס ונותן לדמות לספר, לשחק את חייה אל מול הכיתה. בדרך כלל רוב ילדי הכיתה נמשכים אחרי הסיפורים וההצגות אבל יש גם כאלה שפחות...

בועז היה תלמיד כזה, תלמיד שכמה שעברתי, חזרתי, הצגתי, כעסתי, התחננתי וכולי וכולי, וגם כדומה, שום דבר לא עזר – בועז נשאר בחוץ, הסתובב בגן הטרקטור ובחורשת אם תרצו והפריע את מנוחת העוברים והשבים בשאגות והסתערות כאשר בידו רובה, קשת וכל נשק דומה שהוא יצר בעצמו.

במשך כל השנה ניסיתי למשוך את ליבו של בועז שינסה להקשיב ולהשתתף ואולי אולי אפילו רק לעשות עבודת גמר לקראת סוף השנה. רק ממש לקראת פסח בועז ניגש אליי ושאל אותי "האם לבנות דגם של נשק זה נחשב עבודת גמר?", ואני השבתי בהפתעה "ברור", בתנאי שישתמש במחווה שבניתי לעבודות כאלה. אישרתי ומייד שכחתי את שאישרתי... אחרי קצת יותר מחודש בועז מופיע באמצע שיעור, לבוש בבגדי חייל רומאי, חמוש בחרב ומגן, מלא בהתלהבות ואומר לי "עכשיו! בואו עכשיו לצפות בהדגמה של הקטפולטה שבניתי". לפני שהספקתי להגיד שולמית אלוני (שרת החינוך ז"ל). אפשר גם לנסות ללחוץ או לנקוט בשם המפורש נפתלי בנט או להמר על זבולון המר בשביל לנסות למנוע יציאת תלמידים סוררים

שאותו יוכל להשיג.

פרט למקום האישי שבית הספר נותן בו דגש לכל תלמיד, "ראשית" בעיניי הוא בית ספר יצירתי ומאפשר, שנותן מקום והעצמה לסגנונות חשיבה רבים.

בכל שיעור אנחנו משתדלים לגוון כך שכל תלמיד יוכל למצוא את היכולות שבו ולהגיע הרחק באופן מעניין, חווייתי ויצירתי. הגמישות שלנו כמורים יוצרת מרחב פדגוגי יצירתי, מצמיח ופותח.

נוסף על מקצועות הליכה, ישנן קבוצות רבות בבית הספר שבהן יש מקום נוסף להתפתחות ולהעצמה אישית לכל תלמיד.

בית השוקולד, נגרות, מרכז עבודה, תנועה, אומנויות שונות, תקשורת בין אישית, שעות משחק מגוונות וקבוצות חקר בנושאים שונים.

שעות "העצמה" אלו יוצרות לתלמידים מקום לגלות את עצמם ופותחות בפניהם צוהר נוסף להתקדמות אישית. שעות אלו מעצימות גם את המורים ונותנות לנו כצוות הוראה מקום להתפתחות אישית.

אישית אני אוהבת ומתחברת מאוד לשעות אלו שבהן אני מצליחה להגיע לקבוצה קטנה של תלמידים, להסתכל להם בעיניים ולראות את המיוחד שבהם. בשעות אלו אני זוכה לראות את חדות היצירה בלמידה, את חוויית החקר והגילוי, העמקה בלמידה תוך יצירתיות ומסע אישי של כל תלמיד יחד ובשיתוף.

בתקופה זו אנו עובדים עם התלמידים ביחד על "שיח תהודה". זהו שיח שמקדם באופן אישי כל תלמיד למטרותיו האישיות בתחום החברתי, הלימודי והתפקודי. בתהליך זה מתקיימת שיחה אישית בין צוות הכיתה לתלמיד שבה בוחרים ביחד את המטרות האישיות.

במהלך אספת ההורים משתפים את ההורים בבחירת המטרה, ולאחר מכן זו באה לידי ביטוי ב"תעודה" שהתלמידים יקבלו במחצית.

ואחרון חביב הוא הנושא המרכזי שאני רוצה להדגיש והוא היופי המיוחד בבית הספר - בעיניי גולת הכותרת - השילוב החברתי.

הדגל החברתי שאיתו הולך בית הספר, אשר ההוראה והלימוד הן בעצם הסביבה שמלווה אותו, הוא שמרגש אותי בכל יום מחדש.

רק לעמוד בבוקר היכן שההסעות מורידות את התלמידים ולראות תלמידים שמחכים בצפייה ל"הסעות הקטנות" שבהן מגיעים התלמידים המשולבים יחד בבית הספר, בהמשך, בהפסקות, לראות ולזהות אכפתיות ורגישות טבעית אצל התלמידים, ולהתרגש שוב מחדש... להגיע בימים ראשון וחמישי ל"בית השוקולד" ולראות עבודה שיתופית של תלמידים מכל הגוונים, עוזרים זה לזה

"פרי זקוק למים, לאדמה טובה, לגשם משמיים ושמש במידה.

למה זקוק אדם כדי למצוא שמחה? לבנות סביבו עולם מלא באהבה..." (אדם ואדמה - גלעד שדמון)

נעמה ביקשה ממני לספר על עבודתי בבית הספר "ראשית", על הדרך החינוכית המיוחדת שבבית הספר.

חשבתי עם עצמי לא מעט, וגיליתי שהדרך שלי מתחילה עוד בצעירותי כשראיתי את הוריי עוסקים בחינוך בתחומים מגוונים. אבי - חקלאי בנשמה, שעוסק בתחום חינוך חקלאי ב"ערוגות רבקה", בהדרכה ובליווי חקלאים בחקלאות אורגנית.

אימי - בחינוך ובהוראה בקיבוץ שדה אליהו, ובהמשך בהקמת ובבניית בית הספר בהושעיה, בהדרכה פדגוגית ובתחום הניהול.

לאורך השנים הרגשתי שהחינוך, ההדרכה וההוראה מלווים אותי וממלאים אותי בכוחות.

לאחר שלמדתי חינוך מיוחד ואומנות, התחלתי את דרכי בהוראה ובחינוך בבית הספר "יחד מודיעין", בית ספר המשלב אוכלוסיות מגוונות מכל "צבעי הקשת", שם נפתח לי צוהר ללמידה החווייתית במגוון סגנונות הוראה.

לאחר שש שנים במודיעין, עברנו לגוש עציון.

שמעתי על בית הספר "ראשית" כבית ספר בעל מאפיין ייחודי ומעניין, בית ספר שיודע ויכול לשלב תלמידים שונים. בחרתי להגיע, לראות, להתנסות ולעבוד בו.

בהתחלה לא היה לי קל. לא הבנתי מה המטרה והצורך בצוות כה גדול בכיתה אחת, לא ידעתי כיצד עובדים יחד בצוות כה גדול מול 25-30 תלמידים!?

עם הזמן, גיליתי את המיוחד שבכל דמות בכיתה ובצוות, וראיתי שעבודת הצוות נותנת לי מקום של גילוי, עניין וחוויה מעצימה.

בית הספר "ראשית" משלב בכל כיתה 3-4 תלמידים בעלי לקויות שונות ומגוונות.

עם השנים (לא יאומן אך עברו כבר אחת עשרה שנים מאז שהגעתי לבית הספר...) גיליתי את הגוון המיוחד של בית הספר. את הגישה הייחודית וההסתכלות על כל תלמיד ותלמיד והמיוחד שבו, שימת הילד במרכז.

התאהבתי בגישה זו, בהסתכלות על מטרה אישית וקידום יעדים להעצמת התלמיד בשיתוף התלמיד ועם ההורים השותפים לתהליך זה.

אמרה לי פעם אמא בבית הספר: "אני מרגישה שאני זו שלומדת הכי הרבה מכל התהליך המיוחד הזה של מטרות ויעדים לילד שלי..."

משפט זה ריגש ושימח אותי, מכיוון שאני באמת מרגישה שתהליך ההסתכלות על המטרות האישיות של כל תלמיד נותן לו אפשרות ומקום להתקדמות אישית אל האופק

בכיתה - לגעת בטבע, באדמה, לזהות הסתכלות על האחר ורגעים של נתינה, והכול בדרך כה טבעית בגילוי קשרים חברתיים מיוחדים וממלאים... בחיבור ואהבה. ועם כל הטוב, ההעמקה בלמידה, היצירתיות והחווייה, אני יודעת שיש לי עוד הרבה מקום ללמידה. ועם הזמן אני מקווה שעוד נתעצם בעזרת ה' ונמצא עוד מקומות של פריחה והעצמה. ובינתיים - כולכם מוזמנים להגיע ולראות מקרוב, להריח ולראות את זה הבית הטוב.

בשמחה ובהנאה כדי שההורים, הסבים והסבתות ייהנו מרגע עם קפה חם שמחמם את הלב... לצאת לחורשה, לחממה וליהנות מ"יחד" שובה לב, עשייה ופריחה... ליהנות ממרכז למידה שבו התלמידים מוצאים ביחד שותפות והבנה, האחד עוזר לשני בהבנת שאלה, השני בנתינת עיפרון, והשלישי בכתיבת תשובה מיטבית תוך שיתוף פעולה. ובטילים המאתגרים, המתקשרים ישירות לנלמד בהעמקה

בני ע"צ

הלל אלגרבל

חברי בני עקיבא יקרים,
ה' עימכם!

בחודש שבט אנו מציינים את ראש השנה לאילנות. אין זה חגם של האילנות בלבד, אלא החג שלנו כבני אדם, כפי שאומרת לנו התורה - "כי האדם עץ השדה" (דברים, כ יט).

המשורר שלום חנוך מבאר את הפסוק הזה בשירתו:

"כי האדם עץ השדה

כמו העץ הוא צמא למים

כמו האדם הוא נשאר צמא [...]

כמו העץ הוא שואף למעלה."

אז יום הולדת שמח לכולנו!!! וזמן מתאים להתחדשות, ליצירת עלים חדשים ולצמיחת פירות מתוקים.

בעזרת ה' החודש נצא לטיול ט"ו בשבט!

בחודש שעבר, חודש טבת, נפגשנו בסניף בצום עשרה

בנר ראשון של חנוכה התכנסנו להדלקת נרות קהילתית וחנכנו את חנוכיית היובל המוצבת בטיילת ליד השער. לאחר מכן הילדים יצאו למשחק ברחבי היישוב, וגם המבוגרים אותגרו ב"חדר בריחה" מתוצרת מקומית. תודה גדולה לצוות היובל ולכל העוסקים במלאכה.

